

Výsevní dny podle Marie Thunové® 2020

V 58. vydání Výsevních dnů podle Marie Thunové® tematicky navazujeme na loňské vydání. Zvláště se věnujeme květovým čajům. Na přání čtenářů se kromě toho vracíme do historie, abychom se blíže podívali na první kroky Marie Thunové v konstelačním výzkumu, tak jak ona sama vylíčila prvních 9 let své práce. Jedná se o základní kámen toho, co rok co rok ve Výsevních dnech a dalších publikacích uveřejňujeme.

Každoroční doporučení pro zahrádkáře, zahradníky, zemědělce a vinaře, stejně jako příznivé doby pro práci se včelami, jsou uvedena v obvyklém rozsahu.

Přejeme tedy všem čtenářům hodně úspěchů a radosti s letošními Výsevními dny podle Marie Thunové®, ať už je budou používat v kterékoli pracovní oblasti.

Květy javoru

VÝSEVNÍ DNY

podle Marie Thunové® 2020

Kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce
Práce na zahradě i na poli podle přírodních kosmických rytmtů
Příznivé dny pro včelaře v roce 2020

VYDAL

PRO-BIO
Svaz
ekologických
zemědělců

SESTAVIL

MATTHIAS K. THUN

HLEDÁTE SVÉHO EKOLOGICKÉHO SEDLÁKA NEBO DODAVATELE BIOSUROVIN DO VAŠÍ KUCHYNĚ?

Máme aktuální informace a kontakty.

V mapě České republiky naleznete ekologické zemědělce, bioprodávny a výrobce biopotravin i vzdělávací instituce, které můžete filtrovat dle zaměření nebo místa působení!

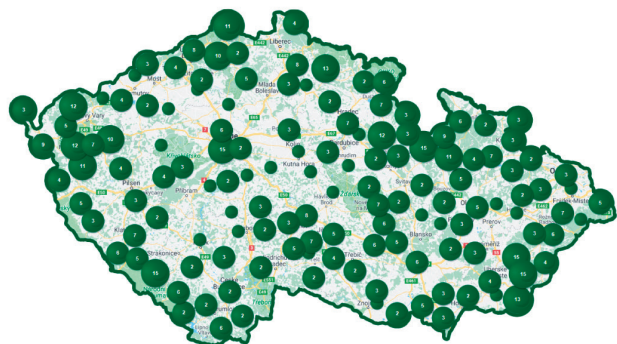
Takže, už víte, kam pro bio?

www.kamprobio.cz

HLEDÁTE INFORMACE O EKOLOGICKÉM ZEMĚDĚLSTVÍ, CERTIFIKACI NEBO CHCETE ZAČÍT HOSPODAŘIT EKOLOGICKY A POTŘEBUJETE PORADIT?

Pak navštivte stránky Svazu PRO-BIO nebo nás kontaktujte.

www.pro-bio.cz

PRO-BIO SVAZ EKOLOGICKÝCH ZEMĚDĚLCŮ

A: Nemocniční 1852/53, 787 01 Šumperk T: +420 583 216 609

ČESKÁ BIOPOTRAVINA 2019 SOUTĚŽ TOP BIOPRODUKTŮ

Kategorie:

- Biopotraviny rostlinného původu
- Biopotraviny živočišného původu
- Steaková bio masa
- Biovýrobky pro gastronomii, pochutiny a ostatní
- Biovíno

Soutěž Česká biopotravina je kláním s dlouholetou tradicí. O prestižní titul se každoročně uchází desítky výrobků - potravin vyrobených tuzemským ekologickým zemědělstvím. Účast v soutěži nabízí výrobcům biopotravin jedinečnou příležitost pro zviditelnění svých výrobků jak mezi obchodníky samotnými, tak pro způsobilizování mezi širokou veřejností. Soutěž je každoročně pořádána pod záštitou ministra zemědělství a ústředního ředitele Státní zemědělské a potravinářské inspekce. Vítěz soutěže má právo užívat pro vítězný výrobek označení Česká biopotravina, doplněný příslušným letopočtem. Vítěz každé z kategorií má právo užívat pro vítězný výrobek označení Vítěz kategorie Česká biopotravina, opět doplněný označením roku, za který byl titul udělen.

Vítězové jednotlivých kategorií:

**KAŠTÁNKOVO SUŠENÉ MASO VEPŘOVÉ S TYMIÁNEM
A ZÁZVOREM BIO, Ing. Barbora Filípek Spitzová**
Celkový vítěz

BUVOLÍ LABNEH BIO, Ing. Anna Page
Biopotraviny živočišného původu - mléčné výrobky

**KAŠTÁNKOVO SUŠENÉ MASO VEPŘOVÉ S TYMIÁNEM
A ZÁZVOREM BIO, Ing. Barbora Filípek Spitzová**
Biopotraviny živočišného původu - masné výrobky

BIO BOHEMIA OLEJ MAKOVÝ NEFILTROVANÝ, Bohemia Olej s.r.o.
Biopotraviny rostlinného původu

HOVĚŽÍ RIB EYE STEAK STAŘENÝ BIO, Mitrovský dvůr, a.s.
Steaková masa

BIO ŠVESTKOVÁ POVIDLA, David Ryšavý
Biopotraviny pro gastronomii, pochutiny a ostatní potravinářské výrobky

RYZLINK RÝNSKÝ, slámové víno 2015, Víno Marcincák
Biovíno

KONTAKTY:

Ing. Barbora Filípek Spitzová
24. dubna 287, 664 43 Želešice
Tel.: +420 602 721 448
info@kastankovosusenemaso.cz
www.kastankovosusenemaso.cz

Anna a Alex Page
Ohař 5, 398 04 Mirovice
Tel.: +420 734 506 885
buvolifarma@buvolifarma.cz
www.buvolifarmaohar.cz

Bohemia Olej s.r.o.
Plzeňská 346/301, 155 00 Praha 5
Tel.: +420 773 499 220
cerny@bohemiaolej.cz
www.bohemiaolej.cz

Mitrovský dvůr, a.s.
Mitrov 9, 592 53 Strážek
Tel.: +420 604 647 756
robert.zeleny@mitrovsky.com
www.mitrovsky.com

David Ryšavý
Komiňa 199, 687 71 Bojkovice
Tel.: +420 605 711 916
david.rysavý@biosvestky.cz
www.ekosadykomna.cz

Víno Marcincák
Vinařská 6, 692 01 Mikulov
Adresa provozovny: areál Vinařství Marcincák Novosedly
Tel.: +420 519 510 958, +420 736 489 350
Fax: +420 519 513 750
vino@marcincak.cz
www.marcincak.cz • www.marcincak.cz/shop

Buvolí farma Ohař

je v současnosti jedinou ekologickou farmou, která chová buvolky za účelem produkce mléka. Farma se nachází v malé vesnici Ohař na pomezí Středočeského a Jihočeského kraje. Zaměřujeme se na produkci vlastních výrobků z buvolího mléka, mezi nimiž je i měkký sýr Buvolí labneh bio, který v roce 2019 získal cenu Česká biopotravina roku 2019 v kategorii mléčné výrobky.

Domníváme se, že kvalitní produkt může vzniknout pouze za předpokladu nadstandartní péče o zvířata a ta je úzce spojena i s péčí o prostředí, ve kterém zvířata žijí. Snažíme se tedy postupnými kroky vytvořit faremní hospodaření, které bude trvale udržitelné a umožní nám čelit hrozbám, které sebou přinese klimatická změna.

Kontakt: Buvolí farma Ohař
+420 734 506 885
www.burolifarmaohar.cz
burolifarma@burolifarmaohar.cz

VÝSEVNÍ DNY

podle Marie Thunové® 2020

Kalendář konstelací pro zahrádkáře a zemědělce
Práce na zahradě i na poli podle přírodních kosmických rytmů
Příznivé dny pro včelaře v roce 2020

VYDAL

PRO-BIO
Svaz
ekologických
zemědělců

SESTAVIL

MATTHIAS K. THUN

SPOLUPRACOVALI

Titia Maria Thunová a Friedrich K. W. Thun

Výsevní dny podle Marie Thunové® 2020

ISBN 978-80-87080-41-2

Sestavil: Matthias K. Thun
Spolupracovali: Titia Maria Thunová a Friedrich K. W. Thun

Překlad: © Radomil Hradil
Redakční úprava: PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

Sazba a tisk: Reprint s.r.o., Šumperk
Vydal: PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců
Šumperk 2019

Všechna práva a vydávání Výsevních dnů podle Marie Thunové® v České republice
vyhrazena PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců

© Aussaat-Verlag Thun & Thun OHG, Biedenkopf (Germany)
© PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Šumperk 2019

Biofarma Sasov – Josef Sklenář
Brtnická 108, 586 01 Jihlava
info@biofarma.cz • www.biofarma.cz
e-shop.biofarma.cz

Biofarma Sasov – Josef Sklenář

Nabízíme vepřové maso z černostrakatých přeštických čuníků z venkovních chovů, vyzrálé hovězí maso masných, pastevně chovaných plemen, masné výrobky a uzeniny bez lepku a bez chemie (nepoužíváme ani rychlosůl) a zeleninu - vše v kvalitě BIO.

Ekologické hospodaření je založeno také na vytváření co největší pohody a na co nejvíce přirozenějších životních podmínkách pro zvířata. Jsou šetrně a s úctou porážena a maso pečlivě bouráno na vlastních faremních biojatkách. Masu přidáváme hodnotu odvěšování a unikátním suchým zráním. Výroba probíhá za dodržení nejvyšších hygienických a provozních standardů ve vlastní faremní masné výrobě.

V soutěži Česká biopotravina roku získaly ocenění naše výrobky: Bio konopné sádlo z přeštických prasat (2014 celkový vítěz), Bio dršťková polévka (2015 v kategorii živočišných produktů), známý Kančí biolovečák (2010 celkový vítěz), originální Bio trhaná paštika z přeštíka (2016 celkový vítěz) a Bio Kostní vývar, inovativní výrobek pro české kuchaře (2016 v kategorii biovýrobky pro gastronomii).

Sasovské výrobky můžete zakoupit ve faremním obchůdku v pracovních dnech od 7:30 do 15:30 hodin nebo na eshopu. Zavážíme do většiny velkých měst na trasách Praha, Brno, Olomouc, Ostrava, České Budějovice, Plzeň, Pardubice, Hradec Králové a Liberec. V Moravskoslezském a Zlínském kraji a na Slovensku nám s distribucí pomáhají partneři.

Prohlédněte si fotografie našich zvířat a farmy na www.biofarma.cz a vybírejte z našich výrobků na e-shop.biofarma.cz

SLUNEČNICE

prodejna zdravé výživy

Fügenerova 208

506 01 JIČÍN

tel.: 725 373 004

**1x v měsíci bezplatné
BYLINNÉ PORADENSTVÍ
týkající se zdravotního
stavu**

Celožitný kváskový chléb Kubis, špaldový štrůdl, koláče,
Lažanské mošty, Himalájské čaje, bylinková pesta,
100% šťávy-goji, aronie, graviola, rakytník, brusinka, přírodní indická
kosmetika KHADÍ, NOBILIS TILIA, živá přírodní mýdla, kyvadla, léčivé
kameny, čakrové svíčky, výrobky fi. ENERGY, ekodrogerie, esoterické knihy

Obsah

Kvetoucí vrba ve Willingshausenu	4
Úvod	6
Velikonoce 2019	6
Ohlédnutí	11
Javor	11
Prvních 9 let našich pokusů	15
Ošetřování včelstev	21
Zakrmování včelstev	22
Publikace vydané nakladatelstvím „Aussaattage-Verlag Thun & Thun OHG“	22
Přirazení rostlin k plodovým typům	23
Úvod pro nové čtenáře Výsevních dní	24
Co jsou opozice, trigony nebo konjunkce?	24
Výsevní dny pro stromy a keře v roce 2020	25
Termíny pro porážení speciálních dřevin v roce 2020	26
Příprava žitného chleba	26
Napadení rostlin houbovými organismy	26
Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin	26
Zvěrokruh	27
Trigony	27
Siderický Měsíc	28
Rozdělení rostlin pro výsev a sklizeň	29
Nepříznivé období	29
Vzestupný Měsíc	29
Sestupný Měsíc	30
Ke kalendáři	30
Astronomické značky	31
Kalendárium leden až prosinec 2020	32
Česko-slovenský botanický slovník	56

Kvetoucí vrba ve Willingshausenu

Walter Thun

Tento prostý a působivý akvarel ukazuje vrbu ve Willingshausenu. Akvarely Waltera Thuna jsou často namalované tak detailně a důkladně, že v působnosti náročně míchaných barev a vytvářeném dojmu hloubky odkládají veškerou jednoduchou lehkost, která bývá klasickým akvarelům s oblibou přisuzována. Tento obraz je výjimkou. Působí výrazně a pln pohybu, i přes jednoduchý styl – anebo možná právě díky němu. Zřetelná dynamika je vytvářena několika umně použitými technikami, jako třeba pomocí diagonál, jež jsou v podobě větví nebo říčního břehu vedeny přes obraz, setkávají se a vedle jasných náznaků přímých linií vytvářejí dojem rozpuku. Je to kontrast, k němuž se připojuje také volba barev. Tmavé, téměř černé větve na světlém, téměř bílém pozadí. Především ale olistění z komplementárních barev žluté a namodralé fialové, osvěžené jasnou zelení, a zase tmavá a přece prostupně působící modř vody pozorovatele spoutává svým kouzlem. Tento obraz je myšlenkovou hrou. Strom u vody, který své větve natahuje k obloze a k vodní hladině, který kvete a žije a jehož odraz působí ve vodě skoro jako mrtvý. Tento obraz je život. Je krásný a je silný a plný změny a pohybu.

Svobodný statek na soutoku o.p.s.

Vzešel z camphillského společenství v Českých Kopečích, aby rozvíjel bio-dynamické hospodářství a byl oporou dalším záměrům rodícím se v našem společenství.

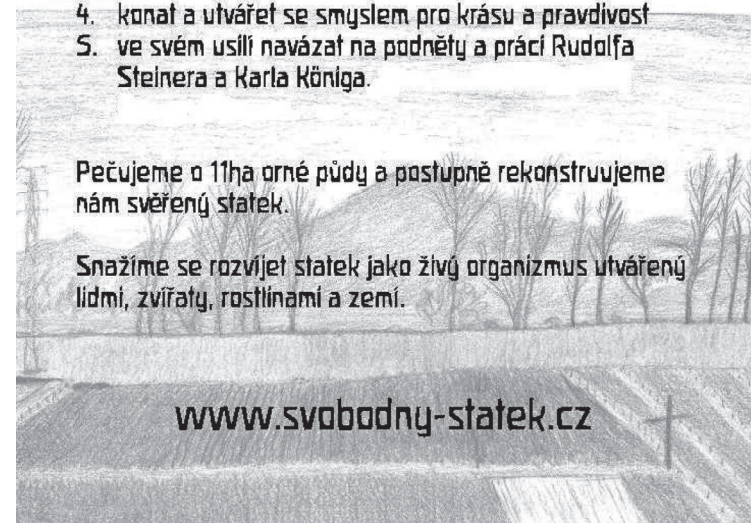
Záměry o.p.s.

1. ozdravení krajiny, společnosti a postavení zemědělce v ní
2. utváření svobodného statku na principech bio-dynamického zemědělství
3. vytvořit prostor pro pracovní, poznávací a sociální setkávání lidí na statku
4. konat a utvářet se smyslem pro krásu a pravdivost
5. ve svém úsilí navázat na podněty a práci Rudolfa Steinerja a Karla Königa.

Pečujeme o 11ha orné půdy a postupně rekonstruujeme nám svěřený statek.

Snažíme se rozvíjet statek jako živý organismus utvářený lidmi, zvířaty, rostlinami a zemí.

www.svobodny-statek.cz

BOHEMIA OLEJ

**OLEJE LISOVANÉ ZA STUDENA
PŘÍMO OD VÝROBCE!**

RAW kvalita od českého výrobce z prvního lisování

Lisujeme z prvojakostních surovin

Nejširší nabídka vlastních lisovaných olejů

Doplň vitamíny a důležité nenasycené mastné kyseliny

Výborně dochutí – přidejte do těstovin, kaší, salátů i do jogurtu

**Regenerují – vyživte svou pokožku pomocí přírody
nebo použijte pro uvolňující masáž**

Bohemia Olej s.r.o.
objednavky@bohemiaolej.cz
+420 773 499 220

Více o Bohemia Olej se dozvíte na:
www.bohemiaolej.cz

Walter Thun, Kvetoucí vrba ve Willingshausenu, akvarel, 1962, 30 x 40 cm

Úvod

Vývoj v roce 2018–2019

Přelom roku 2017/2018, který nedával příliš velkou naději na dobrý vývoj na jaře a v létě 2018, pak přece jen nabral v první polovině roku vzestupnou tendenci, takže podmínky pro včely a rostlinstvo by sotva mohly být lepší. Včelstva sice byla poněkud opožděná, nacházela a nosila však tolik medu, kolik jsme ho v našem kraji snad ještě neměli. Také rostliny rozkvetly ze všech sil. Tepelné poměry však byly bohužel tak intenzivní, že v létě došlo ke stagnaci, která v důsledku chybějícího deště způsobila v mnoha oblastech poškození suchem. Tam, kde nebyla možná závlaha, rostliny více trpěly. V minulých letech se dařilo zmírňovat dopady povětrnostních poměrů v zahradnictví a zemědělství ranním a večerním zpracováním půdy, tedy okopávkou, plečkováním nebo vláčením prutovými branami. V zahradnictví se s oblibou říkalo, že motyka navečer nahradí konev. Naopak motyka po ránu umožní odpar přebytečné vláhy. Totéž má platnost i v zemědělství. V případě příliš vysokých srážek můžeme půdě a rostlinám ranním plečkováním nebo vláčením pomoci k lepšímu růstu. Zároveň se tím oslabí napadení rostlin houbovými chorobami. Jestliže je naopak příliš sucho, měli bychom motyku, plečku nebo brány nasadit po 16. hodině. Od této hodiny se půda začíná ve zvýšené míře „nadechovat“, a vlhkost se tak lépe dostává do země, kde ji mohou přijmout rostliny.

V roce 2020 bude, soudě podle planetárních konstelací, dominovat teplo. Vděčíme za to v první řadě planetám, které se budou téměř po celý rok nacházet ve Střelci a díky nimž nastane vícero tepelných trigonů. Správným zpracováním půdy tak bude možné leccos vyrovnat, biodynamici si navíc mohou pomoci použitím preparátů při kultivačních pracích. Za dobrý vliv, který tyto práce mají, vděčíme půdním organismům, jež jsou každým zpracováním půdy aktivovány, neboť se pak musí nově uspořádat. Pravidelní čtenáři to možná již někdy zaznamenali, nicméně pro zopakování: zpracováním se do půdy vpravuje vzdušný dusík, což je nejjednodušší a nejlepší přirozené hnojivo, které má zemědělec a zahradník k dispozici.

Velikonoce 2019

Koncem léta 2018, když už byly *Výsevní dny* pro rok 2019 vytištěné a z velké části distribuované, se na nás různí čtenáři začali obracet s dotazem, kdy vlastně budou v roce 2019 Velikonoce. Poněkud nás to překvapilo, protože jsme, tak jako v předešlých letech, termín Velikonoc vypočítali a ve *Výsevních dnech* uvedli. Někteří čtenáři znalí astronomie si však povšimli, že Velikonoce by neměly být, jak stálo v běžném tisku, 21. dubna 2019 (vezmeme-li tedy Velikonoce od Zeleného čtvrtka do pondělí velikonočního), nýbrž o 4 týdny dříve, 24. března 2019. Jelikož naše údaje pro termín 21. dubna (při úplíku 19. dubna) byly koneckonců v souladu s výkladem Rudolfa Steinera, neměli jsme pochyby o správnosti tohoto termínu.

Abychom však získali jistotu, poprosili jsme jednoho spřáteleného astronoma, aby data náležitě propočítal.

I s těmito výpočty v ruce jsme však zůstali opatrní a rozhodli jsme se, že k oběma termínům – tedy od čtvrtka 21. března do pondělka 25. března a od čtvrtka 18. dubna do pondělka 22. dubna – provedeme srovnávací výsevy. Jako rostliny jsme zvolili jarní oves a jarní žito, rajčata, okurky, papriku a ředkvičku.

Když se termíny přiblížily, vynořily se ovšem jisté problémy. Jaro, které začalo vcelku příjemně, nepřipustilo kontinuální růst. V době od 20. 3. jsme tak měli opakovaně noční mrazíky. V prvním „velikonočním období“ od 21. 3. do 24. 3. jsme měli slunné počasí, které však vzhledem k nočním

Kutnohorské bio víno s královskou tradicí.

S úctou k našim předkům hledíme do budoucnosti
a cítíme odpovědnost k dalším generacím.
Naše vinařství i samotná vína jdou svou vlastní cestou.

#vinokutnahora #bio #bezchemie
#biodynamika #demeter #kutnahora

Vinné sklepy Kutná Hora, s.r.o., klášter sv. Voršily, Jiřího z Poděbrad 288, Kutná Hora
www.vinokutnahora.cz, FB a IG: vinnesklepykutnahora, tel.: 736 536 489, e-mail: info@vinokutnahora.cz

BIOZAHRADA ZAHRADA BEZ CHEMIE A PLNÁ ŽIVOTA

Tabach Arnošt

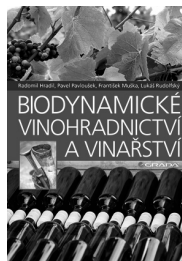
Kniha Arnošta Tabacha naučí začínající zahrádkáře ekologicky myslet a v souladu s přírodou pěstovat ovoce, zeleninu a květiny tak, aby se co nejméně poškozovalo okolní prostředí chemickými prostředky. Klade důraz na smíšené kultury využívající vzájemně prospěšné působení rostlin, na používání výtažků z léčivých rostlin k podpoře růstu a ochraně před škůdci a na hnojení půdy bylinnými zákvasy. Formát 165×235, 128 stran, 249 Kč.

BIODYNAMICKÉ VINOHRADNICTVÍ A VINAŘSTVÍ

**Pavloušek Pavel,
Muška František, ...**

Biodynamické pěstování révy vinné zahrnuje nejen péči o révový keř v souladu s přírodními a kosmickými rytmy, ale je založeno zejména na péči o půdu, která keř vyživuje. Je-li půda zdravá, plná užitečných mikroorganismů a organické hmoty, není nutné používat chemická hnojiva. Formát 144×207, 144 stran, 199 Kč.

KOZÍ FARMA ZERLINA

V Rožnově pod Radhoštěm v oblasti Házovic můžete najít Kozí Farmu Zerlina. Farma se specializuje na kozí mléko a produkty z něj ve formě sýrů, jogurtů, kefirů atd. Na farmě se nachází obchůdek nabízející sortiment nejen těchto produktů, ale také zboží malých podnikatelů, regionální výrobky a zdravou výživu. Během návštěvy se můžete i podívat na kozičky a další zvířectvo. Kdo by rád nahlédl na oponu a viděl práci se zvířaty, stáje a dojení doprovázené odbornou přednáškou o koze domácí i ochutnávkou koziho mléka a sýrů, má možnost zúčastnit se faremní exkurze. Pro ty z Vás, kdo si chce vyzkoušet práci zemědělce

na vlastní kůži, nabízí farma program „farmářem na zkoušku“, během něhož se zapojíte do denního chodu farmy. Na farmě je k dispozici i ubytování ve dvou prostorných apartmánech. V ceně ubytování je právě program farmáře na zkoušku. Po domluvě není problém zorganizovat program na zážitkový pobyt pro rodiny, teambuildingy nebo zájezdy, který by byl obohacený o různé zemědělské, řemeslnické i kulinářské aktivity.

mrazům a mírnému sněžení neumožnilo provedení výsevů venku na poli. Zeleniny potřebují k vyklíčení průběžnou noční teplotu alespoň 3–4 °C. Pokud se v době stimulace ke klíčení vyskytne mraz, klíčení se přeruší. V následujícím teplém období se však již řádně neobnoví, neboť semeno svou vůli vyklíčit neopakuje.

Všechny výsevy jsme tak museli provést ve skleníku. Pro semena, respektive rostliny zeleniny to nebyl problém. Jen u obilí, které by se v zásadě mělo vysévat na místě, na němž zůstane a bude dál růst, jsme museli zvolit jiné řešení. Vyseli jsme ho do velkých truhlíků, abychom ho pak o 4 týdny později souběžně s výsevy druhého „velikonočního období“ vysadili na pole.

V druhém výsevním období bylo obilí vyseto na pole a zelenina ve skleníku, aby pak byla později vysazena ven. Ukázalo se ovšem, že není tak jednoduché dostat na jaře v odstupu asi 4 týdnů do země různé výsevy za stejných podmínek, neboť povětrnost je příliš rozdílná. Jelikož je pro nás ale nejdůležitější kosmický okamžik, doufali jsme, že se prosadí v přesevu, jak jsme to již mohli pozorovat v jiných pokusech. To znamená, že například z obilí a rajčat získáme semena, která v následujícím roce opět vysejeme.

Vzhledem k pozorováním a zkušenostem uplynulých let jsme doufali, že budeme moci učinit podobná pozorování. V mnoha letech byly dny předcházející velikonočnímu pondělí spíše pochmurné, načež se v neděli nálada projasnila. Tak například spustili ráno o velikonoční neděli ptáci zřetelný koncert, který zřejmě ohlašoval zmrtvýchvstání. Tento rok jsem se v obou velikonočních obdobích zdržoval venku, ptáci však zůstali němí. Ve druhém velikonočním termínu dali jedině konipasové najevo, že se v jejich životním cyklu něco změnilo; bylo to roztomilé namlouvání, následované pářením.

Různí přátelé, s nimiž jsem o dvou velikonočních obdobích mluvil a kteří se také rozhodli provést výsevy a pozorovat atmosféru, mi sdělovali podobná pozorování. Byly mi však předloženy také zřetelné rozdíly, které vyplynuly z rytmtů Měsíce a jeho postavení ve zvěrokruhu, anebo měly původ v citovém životě.

Zda se nám podaří pomocí rostlin a jejich přesevu určit správný termín Velikonoc, zjistíme – pokud vůbec – teprve po dvou vegetačních obdobích.

Již mnoho let víme, že se nemůžeme spoléhat jen na viditelnou povětrnost, tedy například oblaka, sluneční svit a tvorbu mlhy, ale poslední jistotu nám dá teprve přesev.

Jelikož jsme nemohli vycházet z harmonického a vzestupného jara a museli jsme dodržet velikonoční výsevní termíny, bylo třeba zajistit aspoň dostatek nepromrzlé půdy, to jest zeminy. Odhadli jsme tedy potřebné množství a nachystali substrát. Potřebovali jsme zeminu pro skleníkový záhon a pro výsevní nádoby. Abychom získali dobrou směs, vzali jsme třetinu dobře přeměněného, dvouletého kůrového kompostu, třetinu ornice a třetinu zakoupeného biosubstrátu k výsevu zelenin. Vše jsme dobře promísili a během mísení opakovaně ošetřili kravinovým preparátem, aby i cizí zemina obdržela působení kompostových preparátů, které se při zhotovování kravinového preparátu používají.

Směs jsme ponechali asi 4 týdny svému osudu, aby použité 3 složky vytvořily náležitou jednotu. Jelikož kravinový preparát podněcuje dobrý rozklad a přeměnu, je rozhodně třeba použít při výsevu roháček, aby se přeměna a činnost hub zastavily. Pokud se roháček nedodá, hrozí nebezpečí, že přeměny probíhající v půdě přejdou na rostliny, což pak rádo vede k napadení houbovými organismy.

Postřík roháčkem bychom měli provést třikrát. Poprvé k využívané konstelaci, neboť se tím účinek, který vychází z kosmu, zesílí a lépe se v rostlinách projeví.

Obvykle se v biodynamickém zemědělství při náležitém růstu rostlin aplikuje pro zlepšení kvality preparát křemenáček. U těchto pokusů jsme od toho však upustili, protože by jeho použití mohlo konstelace velikonočních dní překrýt.

Na obrázcích si nyní ukažme, které pracovní operace byly až k hotovému výsevu nutné. O sklizni budeme moci přinést zprávu teprve v příštích *Výsevních dnech*.

Friedrich při výsevu jednotlivých semen zeleniny při prvním velikonočním termínu: vlevo Zelený čtvrtek, vpravo Velký pátek. Později se ukázalo, že první výsevy prospívají lépe ve vyšším květináči, načež se později přepikýrují

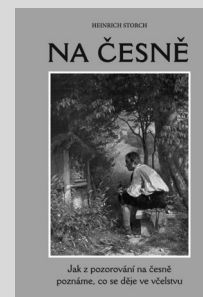
Titia vysévá oves do truhlíků, ve kterých může velmi dobře a hluboko zakořenit

NA ČESNĚ

Jak z pozorování na česně poznáme, co se děje ve včelstvu

Heinrich Storch

Užitečná příručka pro včelaře, která vedle popisu pozorování přináší vždy vysvětlení daného jevu, případně i opatření, které je třeba udělat. Je uspořádána podle ročních období a včelaře tak provází po celý rok. 80 stran, 159 Kč.

KUCHAŘKA ZE DVORA

Kuchařka Huga Michala Hromase nabízí vtipným jazykem sepsané jak základní, tak netradiční recepty, které uplatníte nejen ve venkovské kuchyni. Přečíst by si ji měli všichni, kdo odebírají produkty z farem, a tudíž řeší jídelníček dle sezóny. Cena: 299,- Kč pro členy Svazu PRO-BIO 250,- Kč, nad 20 ks sleva 20 %.

VÝSEVNÍ DNY SPECIÁL

Výběr toho nejzajímavějšího z Výsevních dnů Marie Thunové 1986 až 2013

Maria Thunová – Matthias K. Thun

Rozdělení rostlin • Pěstování zeleniny (salát, květák, cibule, fazole, rajčata atd.), brambor, olejin, luskovin a léčivých rostlin podle postavení Měsíce a planet • Zpracování půdy • Kompost • Zelené hnojení • Zákvasy • Stromy • Voda • Použití kopřivy • Osevní postup ve skleníku • Pěstování jahod • Získávání osiva • Homeopatická regulace plevelů a škůdců • Mravenci • Slimáci • Divoká zvěř • Seti, sázení a roubování • Sklizeň • Ošetřování včelstev • Recept na žitný chléb • Jaderná energie • Zvěrokruh • Souhvězdí a znamení • Věk Vodnáře • Velikonoce • Historie konstelačního výzkumu

Publikace je doplněna rejstříkem pro snazší vyhledávání a působivými reprodukcemi kreseb a obrazů Waltera Thuna.

Sestavil Radomil Hradil, vydal PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, 90 stran, 45 Kč.

PŮSOBNÍ PLANET

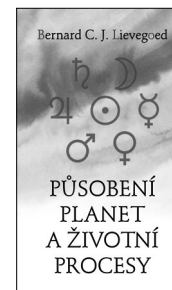
A ŽIVOTNÍ PROCESY

Příspěvek k porozumění planetárním procesům v lidském organismu a působení biodynamických preparátů

Bernard C. J. Lievegoed

V první části autor, mj. ze svých zkušeností lékaře, popisuje jednotlivé planetární procesy v člověku, rostlinách a Zemi, přičemž si u každé planety všimá vždy dvou protikladných procesů. Ve druhé části tyto poznatky aplikuje na biodynamické preparáty a objasňuje, proč jsou použity právě příslušné rostliny a zvířecí orgány; všimá si také účinků těchto preparátů.

Vyjde do konce roku 2017; cena dosud nestanovena.

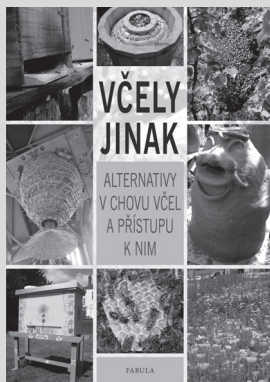

VČELY JINAK

Alternativy v chovu včel a přístupu k nim

- I. Včely a jejich problém
- II. Jiné včely
- III. Jiný chov
  - a) Alternativní opatření v chovu
  - b) Jiné úly
- IV. Krajina pro včely

Kniha obsahuje asi 100 černobílých fotografií a nákresů, 320 stran, 298 Kč.

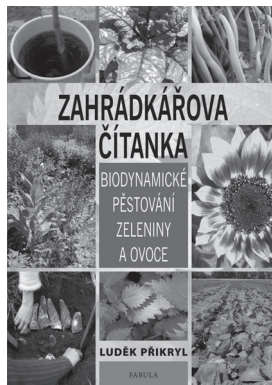

ZAHRÁDKÁŘOVA ČÍTANKA

Biodynamické pěstování zeleniny a ovoce

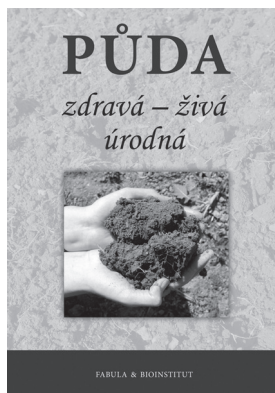
Luděk Přikryl

Zásady biodynamického pěstování zeleniny, ovoce, aromatických bylin a léčivých rostlin. Kompost jako zlatý důl zahrady. Střídání plodin. Využití pařeníšť. Žížala jako zahrádkářův spolupracovník. Kalendář zahrádkářských prací. Správné pěstování jednotlivých druhů zeleniny. Množství nákresů, 260 stran, 248 Kč.

PŮDA – ZDRAVÁ, ŽIVÁ, ÚRODNÁ

Humusová teorie. Význam žížal pro tvorbu ornice. Život v orné půdě. Matka Země. Zdravá a nemocná půda. Půda jako živý organismus. Půda v biozahrádě. Bilance humusu. Péče o půdní život. Jsme půda.

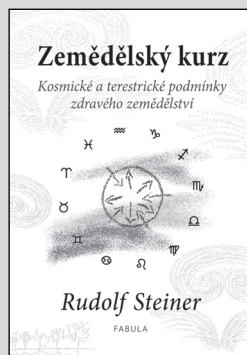
Sestavil Radomil Hradil.
Větší formát, 274 stran, 247 Kč.

ZEMĚDĚLSKÝ KURZ

Kosmické a terestrické podmínky zdravého zemědělství

Rudolf Steiner

Přednášky Rudolfa Steinera, které se staly základem biodynamického zemědělství. Vliv planet na růst rostlin. Biodynamické preparáty. Homeopatické metody regulace škůdců, plevelů a chorob. Krmení zvířat. Nové, přepracované vydání. 248 stran, 248 Kč.

Friedrich vysévá oves také do záhonu ve skleníku

Při výsevech se aplikuje preparát roháček, aby se zastavil proces přeměny, podnícený kravincovým preparátem

Titla se ujala míchání preparátů. Menší množství se u nás míchá v hliněných nádobách válcovitého tvaru

Roháčkem se postříkuje i při výsevech na záhon ve skleníku

Regionální centra a odborné pobočky PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců

Název	Kontaktní osoba	Adresa	Kontakt	Působnost dle okresů
regionální centrum Bílá Karpát	Ing. Milan Drgáč	Starý Hrozenkov 314 687 74 Starý Hrozenkov	tel./fax: 572 696 323 tel.: 721 943 628 iskopanice@razdva.cz m.drgac@centrum.cz	HO, KM, UH, VS, ZL,
regionální centrum Severozápadní Čechy	Ing. Zdeněk Perlinger	Hlavní 27 362 63 Dalovice	fax: 353 223 129 tel.: 607 103 244 perlinger@volny.cz	CV, DO, CH, KV, LN, MO, PS, SO, TC, TP, UL
regionální centrum Severovýchod	RNDr. Jiří Mach	Brtnická 360 407 78 Velký Šenov	tel.: 731 139 496 mach@spojenafarmy.cz	CL, LB, DC
regionální centrum Jeseniky	Mgr. Pavlína Samsónová	Nemocniční 1852/53 787 01 Šumperk	tel.: 776 305 605 pavlina.samsonova@biointitut.cz	BR, JE, SU
regionální centrum Moravská Brána	Ing. Alena Maliková	Tyršova 705 742 58 Příbor	tel.: 556 712 577 tel.: 604 905 611 probio.moravskabrana@seznam.cz	FM, KI, NJ, OC, OP, OV, PR, PV
regionální centrum Šumava	Ing. Vladimír Krtouš	Zolkov - Branišov 9 384 73 Stachy	tel.: 602 830 998 info@highland.cz	CK, KT, PT, PI, ST
regionální centrum Krkonoše a Podkrkonoší	Ing. Hana Řehořková	Horní Branná 117 512 36 Horní Branná	tel.: 732 137 496 pro-biokrkonose@volny.cz	MB, HK, JC, SM, NA, TU, JN
regionální centrum Srdce Čech	Ing. Ivana Květoňová	Sedlo 4 364 01 Toužim	tel.+zázn.: 353 312 023 mobil: 604 258 219 kvetonova.sedlo@seznam.cz	BE, BN, KH, KL, KO, LT, ME, NB, PB, PH, PJ, PZ, RA, RO
regionální centrum Litomyšl	Ing. František Chlad	Smetanovo nám. 87 570 01 Litomyšl	tel.: 461 615 293 tel.: 774 218 413 frantisek.chlad@gmail.com	CR, PA, SY, UO, RK
regionální centrum Jižní Morava	Ing. Petr David	Horní 30/27 783 13 Štěpánov	tel.: 774 710 391 ingpetr.david@centrum.cz	BK, BO, BM, VY, ZN, BV
regionální centrum Vysočina	Ing. Tomáš Klejzar	Brtnická 4903/108 586 01 Jihlava	tel.: 739 235 944 tomas.klejzar@volny.cz	HB, JI, PE, TR, ZR, CB, JH, TA
PRO-BIO Liga ochrany spotřebitelů potravin a přátel ekologického zemědělství	Mgr. Jan Valeška	Informační centrum: Sokolovská 129/50 186 00 Praha 8-Karlín	tel.: 774 683 833 info@biospotrebitel.cz	
BIOPRODEJNY Svazu PRO-BIO	Ing. Jana Lukešová	Gočárova 516, Hradec Králové 2 500 02	tel.: 723 360 721 tel.: 774 267 189 bioprodejny@seznam.cz	

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Nemocniční 1852/53, 787 01 Šumperk
Tel.: +420 583 216 609, pro-bio@pro-bio.cz, www.pro-bio.cz | www.kamprobio.cz

Výsevní dny vydává každoročně PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců v rámci svých aktivit. Svaz PRO-BIO úspěšně funguje jako zástupce ekologického zemědělství již 30 let! I Vy máte možnost stát se naším členem a čerpat výhody s ním spojené, návod jak to udělat a další užitečné informace najdete na webových stránkách www.pro-bio.cz.

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců (dále jen Svaz PRO-BIO) je jediné celostátní sdružení ekozemědělců, zpracovatelů a prodejců biopotravin. Sdružuje také poradce, školy, spotřebitele a přátele ekologického zemědělství.

Proč se stát členem Svazu PRO-BIO a jaké benefity Vám svaz nabízí?

- V oblasti poradenství
- V oblasti poskytování aktuálních informací
- V oblasti propagace
- V oblasti zastupování zájmů členů
- V oblasti marketingu
- V oblasti financování aktivit členů

Kdo se může stát členem Svazu PRO-BIO:

- ekologický zemědělec nebo zemědělec, který hodlá přejít na ekologický způsob hospodaření
- zpracovatel produktů ekologického zemědělství, výrobce biopotravin
- prodejna biopotravin
- poradce pro ekologické zemědělství
- zemědělská škola a výzkumný ústav
- spotřebitel a přítel ekologického zemědělství

Co musíte udělat, abyste se stali členem Svazu PRO-BIO:

- vyplníte registrační formulář, který obdržíte na příslušném regionálním centru nebo Vám jej zašleme přímo z centrální kanceláře svazu v Šumperku
- po schválení Radou svazu zaplatíte členský příspěvek

Další informace:

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců
Nemocniční 1852/53, 787 01 Šumperk
tel.: +420 583 216 609
e-mail: pro-bio@pro-bio.cz
www.pro-bio.cz • www.kamprobio.cz

Ohlédnutí

Ve *Výsevních dnech 2019* jsme se zabývali vztahem stromů k planetám; k tomu bychom chtěli uvést ještě následující doplnění. V textu jsme citovali výrok Rudolfa Steinera, v němž se mluvilo o planetárních silách, které člověk přijímá s ovocem.

Dřevnaté rostliny jsou samozřejmě také závislé na Slunci, mají však ještě silnější vztah k planetám naší sluneční soustavy. Rudolf Steiner tak v *Zemědělském kurzu* poukazuje na vztah jehličnatých dřevin k Saturnu nebo dubu k Marsu. O něco dále pak doslova říká: „*Neboť máte-li meruňky či švestky s jejich jemnou chutí, pak je tato jemná chuť, stejně jako barvy květů, oním kosmickým principem, vystoupivším až do plodů. V jablku tak skutečně jíte Jupiter a ve švestce Saturn.*“ * Na jiném místě Rudolf Steiner popisuje život stromu v souvislosti s hvězdnými silami.

V *tvorbě plodů dřevnatých rostlin máme často kosmická působení planet z předchozího roku.* Tento výrok vyvolal u některých čtenářů a také u nás nejprve otázku, jestli lze něco „podobného ovoci“ najít také u dřevin, které nenesou plody ve formě ovoce.

Při práci s různými druhy dřeva člověk velmi rychle pozná, že nám dřeva darují nádherné vůně. V případě nemoci lze leckterou churavost přemoci pomocí vůní. Už jsme také na jiném místě psali o tom, že prostřednictvím vůně, kterou lze navečer po silné snůšce cítit v blízkosti úlů, se můžeme účastnit přeměny nektaru na med. Tuto vůni můžeme chápat jako „krystalickou sílu podporující Já“.

Ve své evoluční nauce hovoří Rudolf Steiner o tom, že v atlantské epoše, souběžně se založením šestistenného krystalu ve vývoji Země, bylo ve vývoji člověka založeno Já. Úžasné setkání u zrodu.

Javor

Javor má tak velký potenciál životní mízy, která je krví stromu, že se jeho míza v určitém období jímá a zahušťuje do podoby javorového sirupu.

Není to ovšem med ve smyslu nektaru, který může vzniknout jen v květech, nýbrž míza proudící cévami, která obsahuje asi 3 % cukru a v nákladném cyklu je zahušťována na sirup. Javorový med, který tvoří květy ve svých mednicích neboli nektáriích (což jsou orgány, které v květech produkují nektar), je hodnotnější, protože v těchto květových orgánech vzniká jen za určitých konstelací. Z květů lze také připravit čaj, jehož prostřednictvím můžeme přijmout sílu Jupiteru. Je-li člověk náruživým milovníkem bylinných čajů, bude u tohoto čaje nejspíš postrádat výraznou chuť. Javorový čaj chutná opravdu jemně a nevťiravě. Jeho chuť však můžeme posílit „zvýrazňovačem“ ve formě květového medu. Med bychom ovšem měli do čaje dávat v malém množství, ne víc než ¼ čajové lžičky na hrnek čaje. Od oslazení čaje cukrem nebo javorovým sirupem bychom v tomto případě měli upustit, neboť jen květový med dokáže skutečně posílit jemnou chuť květů. Ani řepný cukr není vhodný, neboť vzhledem k jeho kořenovému a zemitému charakteru se pak jemné chuťové nuance nemohou rozvinout. Totéž platí i pro další květové čaje popsané v následujícím textu.

* *Zemědělský kurz*, 2. přednáška, Fabula 2015, str. 41.

Zde máme červený a žlutý javor. Na jaře se žluté javory vyznačují obzvlášť zářivou světlou barvou. Dokážou dát tolik nektaru, že včely zanedbávají ostatní květy, například řepku, která kvete ve stejnou dobu

Bio vinařství Víno Marcincák Mikulov

Víno Marcincák je mikulovské rodinné BIO vinařství. Jsou největšími bio vinohradnickými pěstiteli v ČR a jejich více než 100 hektarů vinic vytváří ekosystém s vysokou biodiverzitou. To vše bez herbicidů, pesticidů nebo umělých hnojiv. Vyrábí si vlastní vermikompost. Víno se totiž začíná dělat již na vinici a jedině se zdravými a kvalitními hrozny vyrobíte kvalitní víno. Přidejte k tomu nejmodernější poznatky a šetrný přístup ve výrobě a dostanete unikátní a skvělá vína. Toto vinařství má mnohá ocenění z ČR i ze světa - sedm let v řadě drží titul České biopotraviny roku, zlaté medaile z USA, JAR nebo Koreje.

www.marcincak.cz

Česko-slovenský botanický slovník

akát	agát	mirabelka	mirabelka
artyčok	artičok	modřín	smrekovec
borovice	borovica	mrkev	mrkva
brambor	zemiak	olše	jelša
brokolice	brokolica	okurek	uhorka
broskvoň	broskyňa	ořešák	orech
bříza	breza	oves	ovos
buk	buk	pampeliška	púpava
cedr	céder	paprika	paprika
celer	zeler	pastinák	paštrnák
cuketa	cuketa	patison	patizón
čekanka	čakanka	polníček	valeriánka
černý kořen	čierny koreň	pšenice	pšenica
červená řepa	červená repa (cvikla)	rajče	paradajka
česnek	cesnak	rebarbora	rebarbora
čočka	šošovica	řebříček	rebríček
dub	dub	ředkev	red'kev
fazol	fazuľa	ředkvička	red'kovka
habr	hrab	řepka	repka
heřmánek	harmanček	slíva	slivka
hrách	hrach	slunečnice	slnečnica
hrušeň	hruška	smrk	smrek
chřest	špargľa	štěrbák	Čakanka štrbáková
jabloň	jabloň	švestka	slivka
jalovec	borievka	tis	tis
jasan	jaseň	topinambur	topinambur
javor	javor	topol	topol'
ječmen	jačmeň	třešeň	čerešňa
jedle	jedľa	túje	tuja
jilm	brest	tuřín	kvaka
jírovec	gaštan	tykev	tekvica
kadeřávek	kel kučeravý	vrba	vřba
kapusta	kel	zelí	kapusta
kaštanovník	gaštan jedlý	žito	raž
kedluben	kaleráb		
kopřiva	žihľava		
kozlík	valeriána		
křen	chren		
kukuřice	kukurica		
květák	karfiol		
lípa	lipa		
lilek	baklažán		
líška	lieska		
meloun	melón		
meruňka	marhuľa		

Květ červeného javoru

Květ žlutého javoru

Kvěťový pupen (poupě) javoru

Ještě zelené, nezralé javorové plody

Květ kaštanovníku (*Castanea sativa*) s nasazeným plodem je utvářen Jupiterem a Marsem

Bezový květ

Bezové plody – bezinky

Čaj z bezového květu.

Květové čaje můžeme připravit z čerstvých nebo sušených květů. Z bezinek zase můžeme získat velmi chutný sirup. Jakmile bobule dozrají, měli bychom je rychle sklídit, aby nás ptáci nepředběhli

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
20. ♈	13. ♍		13. ♏	4. ♏			

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....
- 30 .....
- 31 .....

Prosincové shrnutí

V tomto prosinci se dokonce možná vydaří bílé Vánoce. Merkur sice 20. prosince přechází ze Štíra do Střelce a přinese s sebou teplo, předtím se však Jupiter a Saturn přesouvají ze Střelce do Kozoroha. Spolu s vláhou, kterou přinesou Mars v Rybách a Venuše, která 13. přechází do Štíra, to snad přece jen může dostačovat k tomu, aby padal sníh. Doufejme, že tepelné trigony nebudou proti.

Období výsadby: od 3. 12., 4 hod., do 15. 12., 23 hod., a od 30. 12., 10 hod., do 31. 12., 24 hod.

Tato doba je opět vhodná k **řezu stromů a keřů**. U plodových rostlin dáváme přednost květovým a plodovým dnům během období výsadby.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 12., 0 hod., do 3. 12., 2 hod., a od 16. 12., 1 hod., do 30. 12., 8 hod.

Řez větví pro **adventní a vánoční ozdoby a vánočních stromků**: v květových dnech; budou pak krásně vonět.

Termín pro **zpopelnění koček** pernatých a srstnatých zvířat s červenou krví: od 26. 12., 12 hod., do 29. 12., 10 hod. Pak musí být zpopelnění ukončeno.

Přejeme našim čtenářům požehnaný adventní a vánoční čas a hodně zdraví do nového roku 2021.

Prosinec 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. út	♈	♊ - ♋ 9	země	-----	→ ↓
2. st	♊ 4	♈ 9	ze/sv	----- od 17 květ	
3. čt	♊	♋ 3	světlo	květ začátek obd. výsadby 4	→ D
4. pá	♋ 10		sv/vo	květ do 9, 10–18 list	
5. so	♋	♌ 9	voda	-----	→ D ↓
6. ne	♌ 1	♌	vo/te	----- od 7 do 9 květ, od 10 plod	
7. po	♌		teplo	plod	→ V
8. út	♍ 13		te/ze	plod do 12, od 13 kořen	
9. st	♍		země	kořen	→ Z V
10. čt	♍		země	kořen do 18, od 19 list	→ ↓
11. pá	♎ 19	♎	ze/sv	list do 10, 11–18 kořen, od 19 květ	→
12. so	♎	Pg22 ♀	světlo	květ do 10 -----	→
13. ne	♏ 0		voda	----- list od 11	
14. po	♏	♏ 12 ♀	voda	list do 9 ---- a od 20	♀♂♂♂
15. út	♏ 3	♏ 24 ♀	vo/te	list do 10, od 11 plod konec obd. výs. 23	→ ↓
16. st	♏		teplo	plod	→
17. čt	♐ 6		te/ze	plod do 5, od 6 kořen	→
18. pá	♐		země	kořen	
19. so	♐ 8		ze/sv	kořen do 7, od 8 květ	
20. ne	♐	♐ - ♏	světlo	květ	
21. po	♑ 8		sv/vo	květ do 7, od 8 list	
22. út	♑		voda	list	→ V
23. st	♑		voda	list	→ V
24. čt	♒ 12	Štědrý den	vo/te	list do 7, 8–11 kv., od 12 pl. (od 21 zvl. př.)	Ag18
25. pá	♒	Boží hod ♀	teplo	plod (do 11 zvlášť příznivý)	→ ↓
26. so	♒ 12		te/ze	plod do 11, od 12 kořen	
27. ne	♒		země	kořen do 19, od 20 plod	D
28. po	♒	♒ 16 ♀	země	plod do 9, kořen 10–12 a od 20	→
29. út	♓ 11		ze/sv	kořen do 10, od 11 květ	→
30. st	♓	♓ 5 ♀	světlo	květ začátek obd. výsadby 10	→ V Z
31. čt	♓ 16		sv/vo	květ do 15, od 16 list	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Prvních 9 let našich pokusů

Úvodem ke zprávě o prvních 9 letech výzkumné práce bych pro lepší pochopení tohoto poněkud náročného textu Marie Thunové chtěl poukázat na situaci, v níž došlo k rozhodnutí blíže prozkoumat působení kosmu, tak aby toto působení mohlo být i doloženo.

V čase po druhé světové válce se v mnoha oblastech života začaly přehodnocovat myšlenky a představy z minulosti. *Zemědělský kurz* Rudolfa Steinera se konal v roce 1924 a otázky týkající se zemědělství, které se vynořily před válkou, mohly nyní přejít do praxe. Hlavní pozornost věnoval Rudolf Steiner oživení půdy pomocí speciálních preparátů a působení kosmu na živé organismy.

Jelikož staré pranostiky byly mezi sedláky a zahradníky stále ještě živé, předpokládalo se, že bude možné nové astronomické otázky vystavět na těchto základech. Velmi záhy se však ukázalo, že pranostiky a rčení už nefungují, a byly proto jako chybné odmítnuty. Je ovšem třeba uvážit, že tyto pranostiky nebyly chybné, pouze většinou nebyly známé konstelace, z nichž byly vyvozeny.

Maria Thunová věděla ještě z mládí od svých rodičů, že mnoho prací na zahradě a na poli prováděli za určitých situací, které nastávaly v důsledku povětrnostních jevů. Jelikož se u Rudolfa Steinera dočetla o těsné spojitosti mezi životem rostlin a kosmem a tuto spojitost si dovedla dobře představit, začala s pokusy, které jsou představeny v následujícím textu. Tyto pokusy představují základní kostru pozdějších pokusných sérií, které v našem podniku probíhají dodnes.

Matthias K. Thun

V *Zemědělském kurzu* ukázal Rudolf Steiner zcela určité směry, v nichž se pod vlivem oběžnic rozvíjí rostlinný život. Poukazuje zvláště na síly měsíčního úplňku a jejich příznivé účinky na růst mladé setby. Těchto podnětů se mnoho lidí působících v biodynamickém zemědělství chopilo a používalo v praxi. Franz Rulni ve spolupráci s Heinrichem Schmidtem vypracoval výsevní kalendář, v němž bral v úvahu zejména měsíční fáze, uzly, přízemí a odzemí a v některém ohledu také vzestupný a sestupný Měsíc. Při používání rad Franze Rulního jsem v roce 1952 učinila následující pozorování:

Během jednoho úplňkového období bylo asi 10 dnů vyznačených jako příznivé pro výsev. Náhoda tomu chtěla, že jsem během tohoto období provedla ve 4 různých dnech výsevy ředkviček ze stejného osiva. Brzy jsem si všimla, že mladé rostlinky vykazují nestejně růstové znaky, a během dalšího vývinu rostlin se ukázaly 4 zcela rozdílné růstové typy. Příčiny, které vedly k těmto rozdílům, byly pro mě palčivou otázkou, jež bez ustání naléhala na vysvětlení. Rozhodla jsem se tedy provádět každodenní výsevy a doufala jsem, že se záhada vyřeší.

Pokusy byly zahájeny na biodynamicky dobře ošetřované humózní písčité půdě. Záhy se ukázalo, že jinak společný obraz se měnil podle předplodiny. Museli jsme proto do pokusů zahrnout i jiné zahrady, aby byl k dispozici dostatek půdy se stejnou předplodinou. Půda byla pohnojena zralým kompostem, který byl preparovaný kompostovými preparáty. Roháčkem byla půda postříkána jen na jaře a na podzim, neboť každodenní aplikace při výsevech nebyla z časových důvodů možná a také jsme se obávali, že se tím změní obraz, který rostliny skýtaly.

Zpočátku jsme výsevy prováděli tak, že jsme zryli kus půdy a nachystali setové lůžko a pak jsem každý den vysela jeden řádek s příslušným počtem semen. Za nějaký čas bylo patrné, že se semena z prvních dnů liší, zatímco později převládá jednotný typ.

Byli jsme tak postaveni před nové problémy, které nebylo možné jen tak rychle vyřešit. Mezitím již rostly rostliny na záhonu z dalšího měsíce a předtím pozorovaný fenomén se opět objevil. Po

dlouhém přemýšlení a dumání jsem dospěla k domněnce, že by to mohlo souviset s obděláním půdy, proto jsme teď každý den úplně znovu zpracovali úzký proužek půdy, nachystali seťové lůžko a vložili semena. Zakrátko byla vidět výrazná rozdílnost.

Objevily se nové překážky: dostavilo se sucho a vedro. Podle zvyku starých otců jsme ředkvičky pilně zalévali, což mělo za následek, že všechny řádky vypadaly skoro stejně a patrný byl pouze rozdíl ve velikosti, který ukazoval, že se jednalo o pozdější výsevy; čitelný byl pouze rovnoměrný vodnatý vliv. Tyto různé zkušenosti nás vedly k rozhodnutí, že všechny další výsevy přenecháme přírodě a povětrnosti. Jediným zásahem bylo pletí a okopávka. Tímto způsobem jsme v pozorování pokračovali i během vegetačního období dalších let.

Mezitím jsem zjistila, že tvorba kořenů rostlin probíhá rytmicky. Vystala nová otázka: Je-li růst nadzemní části rostliny podněcován silami úplňku, nejsou pak síly novoluní tím, co dává růst kořenům? Při pokusech s klíčením rostlin ve vodě to nebylo zcela zřejmé.

Zdalo se mi, že bob se svým silným kořenem by mohl být vhodnou testovací rostlinou. Denně jsem tak na venkovním záhonu vysévala určitý počet bobových zm a průběžně je pozorovala. Již za několik měsíců jsem se domnívala, že jsem našla hledaný rytmus: Růst kořenů nastupoval vždy v den, kdy se Měsíc nacházel v sestupném uzlu. Jelikož pro mě různé rytmy Měsíce a planet dosud byly knihou se sedmi pečeti, měla jsem ze svého objevu patřičnou radost. Přešlo léto a zima přerušila možnost dalšího pozorování. V příštím roce jsem práci obnovila. Brzy bylo zřejmé, že tvorba kořenů nastupuje den po měsíčním uzlu. Zklamání bylo veliké, vedlo však k odhodlání přijít záhadě za každou cenu na kloub, zvlášť když se mezitím ukázalo, že tento rytmus tvorby kořenů skýtá praktikům netušené možnosti s ohledem na časovou úsporu při pikyrování rostlin v době podničeného růstu kořenů.

Tak nastal rok 1956 a od časného jara opět probíhaly pravidelné výsevy bobu. A opět se ukázaly symptomy předešlého roku. Na podzim se však interval zvětšil a v dalším roce nastupovala tvorba kořenů až za tři dny po měsíčním uzlu. Zcela jasně se tak ukázalo, že vztah mezi tvorbou kořenů a měsíčními uzly byl mylný závěr.

Bylo nutné intenzivněji se zabývat kosmickými rytmy. Za nějaký čas jsem učinila objev, že v době, kdy jsem poprvé pozorovala tvorbu kořenů, nastávalo nejvyšší postavení Měsíce den před měsíčním uzlem, potom nějaký čas ve stejný den a v následujících letech se posouvala o den, pak o dva a o tři dny, což bylo dáno posunem uzlů ve zvěrokruhu. Nalezený den tedy spadal do siderického rytmu Měsíce a v závislosti na jarním bodu se v současnosti nachází v souhvězdí Blíženců. Záhada tak byla vyřešena. K definitivnímu potvrzení však byly nutné další důkazy. Dávali jsme tedy do vody různé druhy prutů k zakořenění a delší dobu je pozorovali, rovněž tak odnože hrnkových květin a hyacinty, zatímco venku na záhonu jsme tyto výsledky pro potřeby praxe ověřovali na salátu, zelí, celeru a na letničkách.

Neustále se nám potvrzoval vliv sestupného Měsíce, který se ještě posílil, jestliže byly navíc využity sestupné síly během dne. Opakovaně jsme tak mohli pozorovat: Rostliny vysazené během sestupného Měsíce odpoledne stačí jednou, a to při výsadbě, zalít, a rostou pak již bez poruch dál. Tento proces lze ještě příznivě ovlivnit tím, že rostliny určené k přesazení vyjmeme z půdy ráno, když jsou naplněné vzestupnými denními silami, v chladu a vlhku je uchováme do odpoledne a pak vysadíme. Přes noc se kořeny v nových půdních podmínkách okamžitě zorientují a druhého dne tu rostliny stojí svěží a nepoznamenané přesazením. V porovnání s rostlinami stejného druhu, které zůstanou růst na místě výsevu, je v průběhu vegetačního období patrná větší ochota k růstu. Ve stejných dnech vyseté rostliny téhož druhu, přesazené za vzestupného Měsíce (tedy Měsíce stoupajícího zvěrokruhem), často po přesazení celé dny nebo dokonce týdny „trčely“. Krajní listy zvadly a zaschly a jen s největším úsilím se rostliny dokázaly od srdíčka obnovit, takže v praxi by se v takovém případě muselo přikročit k neustálému zalévání. Co se týká celkové doby vývoje, bylo patrné zpoždění v délce několika týdnů.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿R	♀	♂R	♃	♄	♅R	♆R	♇
4.☿	29.♀	14.♂				29.♆	
18.☿							
30.♄							

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....
- 30 .....

Listopadové shrnutí

Světelná Venuše stejně jako Merkur přechází v listopadu z Panny do Vah. Bez chladu Panny, tvořícího protiváhu tepla Střelce, v němž se nacházejí Jupiter, Saturn a Pluto, to bude podle všeho velmi teplý a díky vodnatému Marsu v Rybách i vlhký listopad.

Období výsadby: od 5. 11., 22 hod., do 18. 11., 12 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 11., 0 hod., do 5. 11., 20 hod., a od 18. 11., 14 hod., do 30. 11., 24 hod.

Květové dny v období výsadby jsou velmi vhodné k výsadbě všech **cibulových květin**. Cibuloviny se nám pak odvděčí dobrým růstem a výraznými barvami květů. Zbývající květové dny bychom měli považovat jen za náhradní termíny, neboť cibule v nich vysázené nepokvetou tak intenzivně.

Pokud se tak nestalo již v říjnu, měli bychom nyní shromáždit všechny organický odpad a založit **kompost**. Ošetření biodynamickými preparáty napomůže rychlému prorůstání houbovým myceliem a dobré přeměně. Také použití kravinového preparátu podpoří přeměnu. V období výsadby nyní můžeme také vysazovat **ovocné a lesní stromky**, přitom provedeme postřik roháčkem.

Řez větví pro **adventní a vánoční ozdoby**: v květových dnech mimo období výsadby

Řez **vánočních stromků** pro delší transport: v květových dnech mimo období výsadby

Mouchy ve stáji: nachytat na mucholapky a v květových dnech spálit ve stáji.

Listopad 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. ne	♏ 23	☾ - ♎	te/ze	plod do 22, od 23 kořen	→ D
2. po	♏		země	kořen	D
3. út	♏		země	kořen do 23	
4. st	♏ 23	♋ 4	ze/sv	---- kořen 8–22, od 23 květ	
5. čt	♏	♋ 21	světlo	květ začátek obd. výsadby 22	
6. pá	♏		světlo	květ	→
7. so	♏ 4		sv/vo	květ do 3, od 4 list	
8. ne	♏ 19		vo/te	list do 18, od 19 plod	
9. po	♏	♀♂♂	teplo	plod do 22, od 23 květ	
10. út	♏	♊	teplo	květ do 9, od 10 plod	
11. st	♏ 7		te/ze	plod do 6, od 7 kořen	
12. čt	♏		země	kořen	
13. pá	♏		země	kořen	→ Z
14. so	♏ 9	Pg13	ze/sv	kořen do 1 -----	
15. ne	♏ 13	♋ 6	sv/vo	květ od 1 do 12, od 13 list	
16. po	♏		voda	list do 21 ----	
17. út	♏ 16	♏ 1 ♀♂♂	vo/te	---- list 4–15, od 16 plod	
18. st	♏	♏ 13	teplo	plod konec obd. výsadby 12	
19. čt	♏ 19	☾ - ♏	te/ze	plod do 18, od 19 kořen	→ D
20. pá	♏		země	kořen	D
21. so	♏ 23		ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	
22. ne	♏		světlo	květ	→
23. po	♏		světlo	květ	
24. út	♏ 1	♊	voda	květ do 9, od 10 list	→ Z
25. st	♏		voda	list	
26. čt	♏		voda	list do 16, od 17 květ	→
27. pá	♏ 4	Ag2 ♀♂♂	vo/te	květ do 5, od 6 plod	
28. so	♏		teplo	plod	
29. ne	♏ 5		te/ze	plod do 4, od 5 kořen	
30. po	♏	♏ 11 ♀♂♂	země	kořen do 6 -----	→ V

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Mezitím jsem pokračovala v pravidelných výsevech ředkvičky za známých podmínek, s ohledem na dosud učiněné zkušenosti. Bylo možné rozpoznat jistý v pozadí spočívající princip. Chyběla však zatím možnost tento princip přechít. Například se tak ukazoval většinou každé dva dny, někdy ale také až po třech či dokonce čtyřech dnech, stejný růstový typ. V jednom případě se vytvořila výrazná bulvička s velmi malými listy (kořenový typ). Ve druhém případě se rostliny vyznačovaly mohutnými, obřími listy, měly však poměrně malou bulvu (listový typ). Ve třetím případě tvořila rostlina listy na červené lodyze, spěšně přešla k tvorbě lodyhy a květů a dlouho setrvala v tomto stavu, v půdě ovšem vytvořila jen náznak bulvy (květový typ). Čtvrtý typ pospíchal ještě víc. Tvorbu bulvičky považoval za naprosto zbytečnou a ani na tvorbu listů nevynaložil mnoho času a péče. Měl velmi naspěch s tvorbou květů, neměl však čas v květu setrávat, nýbrž snažil se co nejdříve vytvořit semena, aby zajistil reprodukci (plodově-semenný typ).

Rostlina se tedy ukázala v jasné čtyřčlennosti. Zpočátku nebylo snadné na to přijít, člověk byl až příliš zatížen předsudkem, že rostlina svou podstatu vyjevuje v trojčlennosti v orgánech kořene, listu a květu. Zde nalezená čtyřčlennost se opakovala třikrát v průběhu jednoho lunárního měsíce.

Náhle jsem si uvědomila, že stojím před objevem životního zákona, jímž je rostlina utvářena. Měli snad pradávni šlechtitelé kulturních rostlin vhléd do této zákonitosti? Poznání tohoto členění znamenalo netušenou odměnu za práci trvající mnoho let.

V klidných zimních dnech jsem se pustila do zpracování výsledků, abych důkladně poznala, jaký je původ těchto různých utvářejících procesů. Ukázalo se, že s průchodem Měsíce zvěrokruhem z jednoho souhvězdí před druhé se vždy změnil rostlinný typ. Výsledky jsem si barevně graficky nakreslila a nadšeně jsem konstatovala, že příbuzné silové členění zvěrokruhu jsem viděla u dr. Guenthera Wachsmutha, když hovořil o působení éterních tvořivých sil, vycházejících ze zvěrokruhu. Tato shoda vypadala takto:

Ředkvičky z listových dnů

Ředkvičky z kořenových dnů

u dr. Wachsmutha		moje pozorování
životní éter	Býk	tvorba kořenů
životní éter	Panna	tvorba kořenů
životní éter	Kozoroh	tvorba kořenů
	zemité síly	
chemický éter	Ryby	tvorba listů
chemický éter	Rak	tvorba listů
chemický éter	Štír	tvorba listů
	vodnaté síly	
světelný éter	Blíženci	tvorba květů
světelný éter	Váhy	tvorba květů
světelný éter	Vodnář	tvorba květů
	světelné síly	
tepelný éter	Beran	tvorba plodu
tepelný éter	Lev	tvorba plodu
tepelný éter	Střelec	tvorba plodu
	tepelné síly	

Srovnáme-li to s pozorováním rostlin, vyplyne jako logický závěr, že určité síly Měsíce, a to podle postavení Měsíce ve zvěrokruhu, podněcují vždy zvláště jeden ze čtyř druhů éterných sil a prostřednictvím živlů země, vody, vzduchu a tepla se silně uplatňují v rostlinném růstu; takže Měsíc – přinejmenším u dosud pozorovaného druhu kulturní rostliny (ředkvička) – se ujímá zprostředkování sil mezi oblastí stálce a elementárním utvářením rostliny.

Nyní jsem se pokusila přijít na kloub růstovým poruchám, které se projevovaly zčásti rytmicky a zčásti ojediněle v jednotlivých dnech. Při tom jsem zjistila, že pravidelně se nepříznivě projevuje přízemí (perigeum) Měsíce a někdy i uzlové dny. Docházelo při nich k poruchám růstu. [Rozumí se u rostlin vysetých v těchto dnech. Pozn. překl.] Jiné vlivy, narušující příslušný „typ“, byly vyvolány opozicemi oběžnic. Například opozice Venuše a Jupiteru v březnu 1957 výrazně podpořila tvorbu květů. [Myšleno opět u rostlin vysetých za této opozice. Pozn. překl.]

Vynořovala se spousta nových otázek, především tyto: Jak tyto síly působí na jiné kulturní rostliny – je snad jen ředkvička takto příznivým médiem? Šlo nyní o to vyzkoušet „typické“ zástupce rostlin. V průběhu následujících let jsme tak ověřovali mrkev, pastinák a černý kořen jako zástupce kořenových rostlin; salát, špenát, polníček a řeřichu (v menší míře košťáloviny) jako listové rostliny; cíně, hledíky a astry jako květové rostliny a fazol, hrách, okurek a v menším rozsahu rajče jako plodové-semenné rostliny.

Jako hnojivo jsme použili preparované rostlinné komposty a na jaře a na podzim preparát roháček. Křemenáček jsme nepoužili, neboť se mezitím ukázalo, že se jím při silnějším použití může pozměnit „typ“.

Zkušenosti z pokusu s ředkvičkou se u ostatních jednoletých rostlin potvrdily. Často bylo obtížné najít příslušné projevy již v počátečním stadiu jejich růstu, avšak výsledek na konci vegetace dával stejný obrázek. Kořenová zelenina vysetá při postavení Měsíce v Býku, Panně a Kozorohu ukazovala nejlepší vývin kořene a zároveň jeho dobrou strukturu a aromatickou kvalitu, přičemž nadzemní část rostliny byla poměrně malá. Kořenová zelenina vysetá v listových

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
8. ♄	22. ♀						4. ♄
14. ♄R							
19. ♀							

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....
- 30 .....
- 31 .....

Říjnové shrnutí

Planety ve Střelci, Beranu a začátkem měsíce i ve Lvu jsou příslibem, že říjen bude nadále teplý, zvláště když tento odhad podporují také tři tepelné trigony. Dokonce i Merkur, který se na začátku měsíce ještě nachází v chladné Panně, přechází 8. října do Vah a spolu s Neptunem ve Vodnáři nám daruje trochu světla. 22. října však Venuše přechází ze Lva do Panny, a možná tak s sebou přinese i něco chladu.

Období výsadby: od 9. 10., 16 hod., do 22. 10., 3 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 10., 0 hod., do 9. 10., 14 hod., a od 22. 10., 5 hod., do 31. 10., 24 hod.

Pro **sklizeň ovoce na uskladnění** jsou vhodné plodové a květové dny mimo období výsadby.

Sklizeň semen kořenových rostlin: v kořenových dnech

Sklizeň semen květových rostlin: v květových dnech

Sklizeň semen listových rostlin: v listových dnech

Všechny sklizené plochy bychom měli pohnojit kompostem, postříkat kravinovým preparátem a zorat na zimní brázdu.

Regulace slimáků: od 10. 10., 23 hod., do 12. 10., 11 hod.

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů podle Marie Thunové: 28. 10., od 4 do 16 hod., uřezat **javor (pampeliška)**, naplnit a dát do země.

Říjen 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. čt	☾	☾ - ♍ 23	voda	list	→ V Z
2. pá	☾		voda	list	
3. so	☾ 17	Ag20 ♀♂	vo/te	list do 4 ---- 10–16 květ, od 17 plod	D
4. ne	☾		teplo	plod	→
5. po	☾ 18		te/ze	plod do 17, od 18 kořen	→
6. út	☾		země	kořen	
7. st	☾	♀♂♂	země	kořen do 23	
8. čt	♏ 18	♏3	ze/sv	---- kořen od 7 do 17, od 18 květ	
9. pá	♏	♏15	světlo	květ začátek obd. výsadby 16	→ V
10. so	♏ 21		sv/vo	květ do 13, od 14 plod	
11. ne	♏	△	voda	plod do 5, od 6 list	→
12. po	♏ 12		vo/te	list do 11, od 12 plod	
13. út	♏		teplo	plod	
14. st	♏ 22	☾♂♂	te/ze	plod do 21, od 22 kořen	
15. čt	♏		země	kořen	→ V
16. pá	♏	♏22	země	kořen do 13 -----	
17. so	♏ 23	Pg2	ze/sv	----- 14–22 kořen, od 23 květ	→ Z
18. ne	♏	♀♂♂	světlo	květ do 21, od 22 plod	→ D
19. po	♏ 3	△	sv/vo	plod do 16, od 17 list	→
20. út	♏	♏18 ♀♂♂	voda	list do 13 ----- a od 22	
21. st	♏ 7	△	vo/te	list do 6, od 7 plod (11–24 zvlášť příznivý)	→ D
22. čt	♏	♏4	teplo	plod konec obd. výsadby 3	
23. pá	♏ 12		te/ze	plod do 11, od 12 kořen	→ ♏
24. so	♏		země	kořen	
25. ne	♏ 16		ze/sv	kořen do 15, od 16 květ	→ Z
26. po	♏		světlo	květ	→ Z
27. út	☾ 16		sv/vo	květ do 11 -----	
28. st	☾	♀♂	voda	-----	
29. čt	☾		voda	list od 0	
30. pá	☾ 22	Ag20	vo/te	list do 10, 11–23 květ	→ ♏
31. so	☾	♏16 ☾♂♂	teplo	plod od 0	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

dnech ukazovala silný vývin listů a drobný kořen; trvanlivost byla slabá, při uložení ve sklepe bylo v zimě již záhy patrné silné scvrkávání, kdežto rostliny vyseté v kořenových dnech si při uložení v písku zachovávaly dlouhou trvanlivost a zjara vykazovaly poněkud solnatější strukturu. Kořenová zelenina vysetá v květových a semenných dnech měla velmi jemně členěný list, zatímco kořeny byly často vláknité a někdy až mírně dřevnaté a v teplém roce 1957 některé rostliny dokonce přešly k tvorbě květů.

Rostliny, u nichž se klade důraz výlučně na tvorbu listů, například špenát, salát, polníček a řeřicha (brukvovité, resp. košťáloviny), prospívaly nejlépe při výsevu během postavení Měsíce v souhvězdí Ryb, Raka a Štíra. Rostlina pak vytváří velkou listovou hmotu a dlouho setrvává v listové sféře, aniž by rychle přecházela k tvorbě květů a semen. Necháme-li rostlinu příliš dlouho růst, začne odnožovat, což je známkou toho, že reprodukční síla je zadržována v listové oblasti. Tento symptom jsme v nevyšší míře pozorovali při výsevu v Raku a Štíru. Tímto způsobem jsme mohli od jara až do pozdního podzimu průběžně vysévat a sklízet polníček a špenát, aniž bychom se museli obávat, že rostliny vyběhnou do květu. Další drobný rozdíl byl patrný v tom, že větší listovou hmotu přinesly výsevni dny v Raku a Štíru před sv. Janem, kdežto u Ryb to byly výsevy provedené až po sv. Janu.

U hledíků, aster a cínií ukázala pozorování následující obrázek: Výsevy v Rybách, Raku a Štíru vedly k obrovskému růstu listů, přičemž rostlina měla potíže přejít k tvorbě květů; dalo se mluvit přímo o lenosti kvést. Rostliny vyseté v plodové-semenných dnech vykazovaly velmi slabý růst, měly nepatrné lístky, co nejrychleji vytvořily květy a velmi záhy přecházely k tvorbě semen. Nejharmoničtěji se vyvíjející květové rostliny vzešly z výsevu při postavení Měsíce v Blížencích, Váhách a Vodnáři. Vznikly bohatě rozvětvené keřky s nesmírně hojnou násadou květů, přičemž se rostlina opravdu dlouho zdržovala ve stadiu kvetení. Je dokonce možné průběžně vyřezávat květiny, neboť rostlina vyhání stále nové postranní květní stvolky. Můžeme hovořit o vyložené ochotě kvést.

Květové rostliny vyseté v kořenových dnech se vyznačovaly chudíčkým nadzemním růstem a minimální ochotou ke květu.

Při pozorování plodových rostlin se vynořily hádanky. Sice se záhy ukázalo, že souhvězdí Berana a Štělce byla jako výchozí bod pro tvorbu dužniny u okurku, rajčete a fazolu zvláště příznivá, avšak výnos zrn hrachu a bobu z těchto výsevnic dní nebyl příliš uspokojivý; naopak lvi dny výsevu se pro výnos hrachu a bobu ukázaly jako nejpříznivější. Při výsevech okurku, fazolu a rajčete ve Lvu byl počáteční vývin velmi rychlý, což snadno svádělo k mylnému závěru, potom však rostliny ve velmi raném stadiu vytvořily drobné plody s velkými semeny. Zpočátku jsem předpokládala, že se jedná o vliv nějakých dalších faktorů, proto jsme prováděli stále nové výsevy. Dosud se přece ukazovala čtyřčlennost – má snad být opět zpochybněna?

Okurky, rajčata, fazole a hrách vyseté v listových dnech skýtal mezitím již známý obrázek: obrovský růst listů a neochota kvést. Opakovaně jsme mohli pozorovat, že květové výsevni dny u okurek sice přinesly silnější násadu samičích květů, ale jen velmi málo samičích, skutečně plodonosných. Rostlina pak dokáže pouze zachovat svůj druh, což praktikovi samozřejmě nestačí. Zatímco uvedené rostlinné druhy při výsevu v Beranu a Štělci daly výtečný výnos plodové dužniny, přinesly kořenové výsevni dny značně neduživý růst nadzemních částí. Opakovaně se dostavovaly poruchy růstu, které v mnoha případech vedly k napadení mšicemi.

U výsevu tyčkových fazolí v sestupných kořenových dnech Panny bylo dále možné opakovaně pozorovat, že rostliny vytvářely obrovská množství kořenové hmoty, kořeny šly velmi hluboko, byly tlusté jako řepa a sestávaly z velké části z hlízek vytvářených bakteriemi poutajícími vzdušný dusík. Podobně tomu bylo také u hrachu a bobu. Zdá se, že jsou to nejpříznivější dny pro výsev rostlin na zelené hnojení, u nichž chceme mít co nejvíce kořenové hmoty.

Další pozorování výsevů ve Lvu, Střelci a Beranu u plodových a semenných rostlin ukázala jasný obraz, že síly tvorby plodů a semen se ještě dále člení, a musíme tedy mluvit o pětičlennosti, která se projevuje v tom, že výsevni dny ve Střelci a Beranu přinášejí tvorbu dužniny plodů, zatímco výsevy ve Lvu tvorbu semen.

Byla jsem velmi překvapena, když jsem během sepisování svých dosavadních pozorování v létě 1962 při studiu jiné pracovní oblasti našla v přednášce Rudolfa Steinera z 1. ledna 1912 výklad rostliny jako pětičlenné, a to v souvislosti s jejím terapeutickým působením na člověka. Rudolf Steiner zde hovoří o léčivých silách rostlinných semen na lidské srdce. Díky němu víme, že ve fyzickém těle člověka je srdeční krajina utvářena z oblasti Lva; je velmi potěšující, může-li člověk v praxi pozorovat, že lék na srdce je v rostlinné říši utvářen a ovlivňován z téže oblasti zvěrokruhu.

Člověk zvěrokruhu; Walter Thun, kresba tuší.

Tento nálezi mi dodal odvahu zpřístupnit výsledky své práce lidem pracujícím v biodynamickém zemědělství. Byla jsem si vědoma, že do ucelenosti ještě mnoho chybí. Bylo třeba pozorovat víceleté rostliny, obiloviny, dřeviny a další a jistě se objeví ještě jiné rytmy. Dřeviny však nepovažuji za svůj úkol.

Z výše popsané práce vyplynulo a bylo nezbytné naprosto přesné pozorování povětrnosti, počasí a mikroklimatu, které jsou ovlivňovány polohou pozemků, tvorbou rosy, nadechováním a vydechováním půdy, převládajícím směrem větru, udržováním tepla atd. Přitom jsem zjistila, že stav počasí ve velkém je určován průchodem oběžnic před jednotlivými oblastmi zvěrokruhu. Poruchy jsou vyvolávány konjunkcemi a opozicemi. Zemětřesení se tak v posledních letech objevovala vždy ve spojení s kvadraturami Neptunu, zatímco silnější bouřkovou činnost bylo možné zaznamenat vždy v době okolo kvadratury Uranu. Naproti tomu pozorování mikroklimatu ukázalo silný vztah k průchodu Měsíce zvěrokruhem. Tvorba rosy a také mlhy byla úplně jiná ve vodnatých dnech než ve dnech tepelných. Při průchodu Měsíce Rybami, Rakem a Štírem je obloha většinou šedivá a zatažená; když tomu ještě napomůže celková povětrnostní situace, bývají to dny, které mají sklon k vytrvalému dešti. Pokud oběžnice v těchto dnech podpoří tvorbu vláhy, bývá tu alespoň vrstva oparu, která dodá půdě úplně jinou úroveň vlhkosti než v jiných dnech. V období sucha je třeba vlhkost těchto dní uchovat pomocí náležitého zpracování půdy. Během chladného a vlhkého

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♊	♂	♃	♄	♅	♆	♇
2. 11	4. 6	10. 10	13. 1	29. 1			
	23. 10						

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....
- 30 .....

Záříjové shrnutí

Již na začátku měsíce přechází Merkur ze Lva do země chladné Panny, zda to však postačí k tomu, aby se vytvořila protiváha k teplu zprostředkovanému Jupiterem, Saturnem a Plutem ve Střelci a Uranem v Beranu, na to si musíme počkat. Tři tepelné trigony jeho snahu ještě ztíží. Mars, který nadále zůstává v Rybách, bude s vlhrou radostí podpořen Venuší, prodlévající od 4. do 23. tohoto měsíce v Raku, než i ona přejde do hřejivého souhvězdí, totiž Lva.

Období výsadby: od 12. 9., 9 hod., do 24. 9., 20 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 9., 0 hod., do 12. 9., 7 hod., a od 24. 9., 22 hod., do 30. 9., 24 hod.

Pro **sklizeň ovoce** doporučujeme dny, kdy Měsíc stojí před Beranem nebo Střelcem. Jinak: ostatní plodové dny.

Sklizeň **kořenových plodin** prováděná v kořenových dnech je bezkonkurenční, jak zřetelně ukázaly pokusy s uskladněním cibule, mrkve, červené řepy a brambor.

Pro **výsevy ozimých obilovin** jsou zvláště vhodná období Lva a Střelce. Proškrtnuté termíny vynechat.

Žito můžeme ve výjimečných případech vysévat také v kořenových dnech. Všechny kultivační práce by však měly být každopádně prováděny v plodových dnech.

Regulace slimáků: od 13. 9., 14 hod., do 15. 9., 1 hod.

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů podle Marie Thunové: 1. 9., od 14 do 24 hod., uřezat **modřín (heřmánek)**, naplnit a dát do země; dát do země **břízu (řebříček)**. Proškrtnuté termíny vynechat.

Září 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. út	≈ 6	☉ - ♍	△ ze/sv	plod od 1 do 16, od 17 květ	
2. st	≈	♊ 8	△ světlo	květ do 3, 4–19 plod, od 20 květ	♀ ♂ ♀
3. čt	☾ 6		sv/vo	květ do 5, od 6 list	→ ♀
4. pá	☾		voda	list	→
5. so	☾		voda	list do 23	
6. ne	☾ 10	Ag9 ☾ ♂	vo/te	květ od 0 do 4 ---- od 11 plod	
7. po	☾		teplo	plod do 20 -----	
8. út	♂ 11	♀ ♉	te/ze	-----	→ ♀
9. st	♂	△	země	----- kořen od 15	
10. čt	♂		země	kořen do 20 -----	→ Z
11. pá	♊ 10	♋ 1 ☉ ♂ ♀	ze/sv	kořen od 4 do 9, od 10 květ	
12. so	♊	♋ 8	světlo	květ začátek obd. výsadby 9	
13. ne	♋ 14		sv/vo	květ do 13, od 14 list	
14. po	♋		voda	list do 14, od 15 plod	→
15. út	♋ 2	△	vo/te	plod (od 2 do 5 zvlášť příznivý)	→ ♀
16. st	♋	☉ - ♏	teplo	plod	
17. čt	♏ 11	♏ 13	te/ze	plod do 10, od 11 kořen	
18. pá	♏	Pg16	země	kořen do 4 -----	→ Z
19. so	♏		země	---- od 5 kořen	
20. ne	♏ 12		ze/sv	kořen do 11, od 12 květ	
21. po	♏ 18		sv/vo	květ do 17, od 18 list	→
22. út	♏		voda	list	
23. st	♏ 23	♏ 15	vo/te	list do 10 --- a 19–22, od 19 plod	→ Z
24. čt	♏	♏ 21 ♀ ♂	teplo	plod konec obd. výsadby 20	
25. pá	♏		teplo	plod do 17 -----	
26. so	♏ 6		te/ze	-----	→ ♀
27. ne	♏	♀ ♋	země	----- kořen od 13	→
28. po	≈ 11		ze/sv	kořen do 10, od 11 květ	
29. út	≈	arch. Michael	světlo	květ	→
30. st	☾ 13		sv/vo	květ do 12, od 13 list	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

období je často možné pozorovat, že v tepelných nebo světelných dnech ukazuje atmosféra úplně jiný obraz než ve dnech vodnatých či zemitých. Zpracováním půdy tak podle potřeb rostlin můžeme do půdy vnášet silněji teplo či vlhkost zadržet nebo vypustit.

V prvních letech jsme udělali zkušenost, že zpracování půdy v den výsevu má jednoznačný vliv na další vývoj rostliny. Nyní vyvstala otázka: Lze zpracováním půdy ve dnech, které odpovídají určitému rostlinnému typu, tento typ dále podpořit?

Výše popsané výsledky byly zpočátku získány na humózní písčité půdě, později byly pokusy rozšířeny na hlinitou půdu. Pozemky byly po léta pečlivě biodynamicky ošetřovány. Přesto jsme v průběhu pokusných let zaznamenávali stále výraznější reakci rostlin na tyto kosmické rytmy. Jakmile jsme získali přehled, poskytli jsme výsledky také druhým lidem. Díky osobnímu přezkoušení jsem byla nucena konstatovat, že silně mineralizované půdy na tyto jemnější vlivy téměř nereagují, zatímco humózní půdy, jedno jakého typu, mají velkou možnost zprostředkovat popsané síly.

Často jsme si kladli otázku: Co je to oživená půda? Tady to bylo zjevné: půda, která má díky štědrým dávkám dobře ošetřovaného kompostu schopnost přijímat kosmické síly a přeměňovat je v pozitivní procesy utváření rostlin, schopnost umožnit i rostlině, aby v sobě aktivovala síly hvězd, čímž jsou vytvářena nová kvalitativní spojení a vzniká potravinu prospívající člověku na všech jeho úrovních.

Maria Thunová

Ošetřování včelstev

Včelstvo žije v úlu uzavřené před vnějším světem. Jako dodatečnou ochranu vystylá svůj příbytek propolisem, aby se uchránilo od všeho špatného. Přímé spojení s okolím obstarávají včely létavky.

Jestliže chce včelař nechat včelstvu přijít k duhu kosmické síly, musí u včel navodit podobnou situaci, jakou provádí zemědělec při pěstování rostlin. Ten zpracovává půdu. Se vzduchem do půdy pronikají kosmické síly, které pak může rostlina přijmout a využívat je až do příštího zpracování půdy.

Včelař musí otevřít příbytek včelstva a narušit vrstvu propolisu. Tím dojde k poruše, přes kterou se kosmické síly dostanou do včelstva a mohou zde působit až do příští kontroly. Včelař tak může včelám naprosto cíleně zprostředkovat síly kosmu.

Není ovšem jedno, které síly z okolí Země jsou okamžikem provádění práce se včelstvem podníceny. Tady může včelař zcela vědomě zasáhnout a využít pro odpovídající práci ty dny, které mají v této vývojové fázi význam pro další vývoj včelstva a pro snůšku potravy. Včelstvo se včelaři odmění, když mu z posbíraných a dobře zpracovaných substancí poskytne část svého medu. Zemito-kořenové dny lze pro ošetření včelstva doporučit tehdy, mají-li včely více stavět. Ošetření ve světelně-květových dnech podnítí plodování a posílí včelstvo. Ošetření v tepelně-plodových dnech zvýší pílí při sbírání nektaru. Vodnaté dny listové jsou nevhodné jak pro ošetření včelstva a odběr medu, tak i pro jeho vymetání.

Od konce 70. let se ve většině evropských včelínů rozšířil roztoč varroa. Po několika pokusech s jeho zpopelňováním doporučujeme roztoče varroa známým způsobem spálit a rozdrcený, tedy po dobu jedné hodiny dynamizovaný popel jemně nasypat solničkou do uliček mezi plásty. Zhotovení popela i jeho aplikaci u včelstev provádíme v kosmickém termínu Slunce a Měsíc před Býkem.

Během let jsem přešel k tomu, že při všech kontrolách plodiště nasypu do meziplástových uliček nepatrné množství popela, abych ještě jednou posílil účinek.

Aplikace popela z roztočů varroa pomocí solničky

Zakrmování včelstev

Pro zakrmování včel na zimu bychom jako přísadu chtěli doporučit rostlinné výluhy, které se s ohledem na zdravotní stav včelstev osvědčily po mnoho let. Řebříček, heřmánek, smetanku (pampelišku) a kozlík používáme jako květovou drogu, přelijeme je vroucí vodou a po patnácti minutách scedíme. Kopřivu, přesličku rolní a dubovou kůru zalijeme studenou vodou, přivedeme k varu, po deseti minutách scedíme a přidáme do krmné tekutiny. Tři gramy jednotlivé rostlinné drogy a ½ litru jednotlivého čaje (výluhu) stačí na 100 litrů krmné tekutiny. To je zvláště důležité v letech, kdy poslední snůšku tvoří medovicový med. Tady bychom ještě chtěli upozornit na jednu opravu. V naší knize o včelách píšeme o 10 g jednotlivé drogy. To není správně! Tento údaj se původně týkal jiného množství krmiva. Jak popisujeme výše, mají to být maximálně 3 g.

Publikace vydané a nabízené nakladatelstvím „Aussaattage-Verlag Thun & Thun OHG“

- **Hinweise aus der Konstellationsforschung** für Bauern, Weinbauern, Gärtner und Kleingärtner. 8., podstatně rozšířené vydání.
- **Unkraut- und Schädlingsregulierung** aus der Sicht der Konstellations- und Potenzforschung. Nové vydání v přípravě.
- **Milch und Milchverarbeitung**. 2., rozšířené vydání.
- **Das Bild der Sterne im Wandel der Zeit**. Připravuje se nové vydání.
- **Die Biene – Haltung und Pflege**. 5., přepracované vydání.
- **Der Wanderer**. Obrazy Waltera Thuna a vyprávění Marie Thunové.
- **Tausendgulden- und Hellerkräuter**.
- **Bäume, Hölzer und Planeten**. 2. rozšířené vydání.
- **Kosmologische und Evolutionsaspekte zum „Landwirtschaftlichen Kurs“** Rudolf Steiners.

Knihy distribuuje „Aussaattage-Verlag Thun & Thun OHG“, Rainfeldstrasse 16, D-35216 Biedenkopf, fax: 0049-6461-4714, e-mail: thunverlag@aussaattage.de.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♊	♂	♃	♄	♅	♆	♇
4.♊	7.♊				15.♊		
14.♊							

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....
- 30 .....
- 31 .....

Srpnové shrnutí

Pomalou se dostavující teplo posledních měsíců dosáhne zřejmě v srpnu svého vrcholu, alespoň to tak slibuje Merkur, přesouvající se 14. srpna do Lva, dále Jupiter, Saturn a Pluto ve Střelci a Uran v Beranu. Podpoří je v tom rovněž dva tepelné trigony. Vodnatý Mars v Rybách, stejně jako Merkur, který se před vstupem do Lva ještě pohybuje v Raku, však naznačují, že se bude jednat o vlhčí teplo.

Období výsadby: 1. 8., 0–10 hod., a od 15. 8., 24 hod., do 28. 8., 15 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 8., 12 hod., do 15. 8., 22 hod., a od 28. 8., 17 hod., do 31. 8., 24 hod.

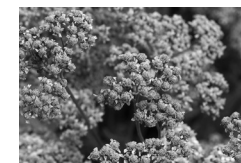
Semena plodových rostlin a obilovin, určená jako osivo, sklídit od 18. 8., 16 hod., do 20. 8., 24 hod., a v ostatních plodových dnech; proškrtnuté termíny vynechat
Po sklizni ihned vysít meziploidy jako lupinu, svazenu, hořčici nebo lničku.

Sklizeň semen listových rostlin: v listových dnech v druhé polovině měsíce.

Sklizeň semen květových rostlin: v květových dnech v druhé polovině měsíce.

Mouchy ve stáji: nachytat na mucholapky a v květových dnech spálit ve stáji.

Mravenci v domě: zpopelnit od 18. 8., 17 hod., do 20. 8., 23 hod.; proškrtnuté termíny vynechat.

Řebříček sklízet od 11. 8. v plodových dnech.

Srpen 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. so	♈	☉ - ☿ ♀ 11	teplo	----- konec obd. výs. 10 ♀ ☿	☿ ♀ D
2. ne	♈ 18		te/ze	--- plod od 3 do 17, od 18 kořen	→ ♀
3. po	♈	♊ 18 ♀ ♀ ♀	světlo	kořen	
4. út	♈ 23		ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	→
5. st	♈		světlo	květ	
6. čt	♈ 23		sv/vo	květ do 22, od 23 list	→ Z
7. pá	♈		voda	list	→ Z
8. so	♈		voda	list	→
9. ne	♈	Ag16 ♀ ♀ ♀	voda	list do 6 ---- 14–19 květ, od 20 list	
10. po	♈ 3		vo/te	list do 2, od 3 plod	→ ♀
11. út	♈	☉ - ☿	teplo	plod	
12. st	♈ 4		te/ze	plod do 3, od 4 kořen	→ Z
13. čt	♈		země	kořen	→ V
14. pá	♈	♊ 22	ze/sv	kořen do 18 -----	
15. so	♈ 1	♈ 23	světlo	květ od 2 začátek obd. výsadby 24	
16. ne	♈		světlo	květ	
17. po	♈ 4		sv/vo	květ do 3, od 4 list	→
18. út	♈ 16		vo/te	list do 15, od 16 plod	
19. st	♈	♊ 5	teplo	plod	→ V
20. čt	♈		te/ze	plod do 24	
21. pá	♈ 1	Pg13	země	-----	→ V
22. so	♈		země	kořen od 2	
23. ne	♈		země	kořen	→ Z
24. po	♈ 5		ze/sv	kořen do 4, od 5 květ	→ V
25. út	♈ 11	♊ Δ	sv/vo	květ do 5, 6–22 plod, od 23 list	→
26. st	♈	♀ ♀ ♀	voda	list	→
27. čt	♈ 18	♊ 14 Δ	vo/te	list do 10 ---- od 18 květ	
28. pá	♈	♊ 16	teplo	květ do 3, od 4 plod konec obd. výsadby 15	→
29. so	♈	♊ Δ	země	plod do 24 (8–19 zvlášť příznivý)	
30. ne	♈ 1	♀ ♀ ♀ ♀	země	kořen od 1	
31. po	♈		země	kořen do 24	→

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Přiřazení rostlin k plodovým typům

Malý výběr

Květové rostliny

artyčok
brokolice
cibulové květiny
květiny
květové byliny
okrasné keře
růže
slunečnice

Kořenové rostliny

brambor
celer bulvový
cibule
černý kořen
červená řepa
česnek
křen
mrkev
pastinák
ředkev
ředkvička
topinambur

Listové rostliny

celer řapíkatý
cibule naťová
čekanka
čínské zelí
fenykl sladký
chřest
kadeřávek
kapusta (kél)
kedluben
květák
listové byliny
mangold
petrželka
polníček
pór
rebarbora
rukola
růžičková kapusta
salát hlávkový
salát česáček
špenát
štěrbák
zelí bílé
zelí červené

Plodové rostliny

cuketa
čočka
fazol
hrách
kukuřice
lilek
melouny
obilí
okurek
paprika
patison
rajče
tykev (dýně)
sója

Uvod pro nové čtenáře Výsevních dní

Již 66 let provádíme pokusy v otázce působení kosmických rytmů a konstelací v zemědělství, zahradnictví a speciálně také v životě včel.

Výsledky tohoto výzkumu jsou základem pro doporučení uváděná v každoročně vydávaných Výsevních dnech podle Marie Thunové®. Jelikož nemůžeme všechny výsledky uvést v tomto malém sešitě, napsali jsme různé knihy, s nimiž čtenáře seznamujeme na straně 26.

Nyní bychom vás chtěli krátce informovat o důležitých krocích učiněných za tento dlouhý čas. Podrobně jsou výsledky popsány ve zmíněných publikacích.

Při výsevech ředkvičky, prováděných na jaře roku 1952 deset dnů za sebou, jsem zjistila značné rozdíly v růstu rostlin. To bylo podnětem k tomu, abych za stejných podmínek vysévala ředkvičky postupně po řadu týdnů.

Poněvadž jsem si rozdíly nemohla vysvětlit a impuls působící v růstu rostlin jsem neznala, pokračovala jsem v práci příštího roku. Tušila jsem, že rozdíly byly vyvolány kosmickými rytmy. Tak jsem se začala zabývat astronomií.

Po několika letech jsem věděla, že rozdíly nastaly, když jsem zpracování půdy a výsev prováděla ve stejný den. Když jsem k výsevu připravila větší záhon o délce asi deseti metrů a po několik týdnů jsem každý den vysela jeden řádek ředkviček, byly rozdíly u rostlin mnohem menší, než když jsem půdu denně nanovo zpracovala a pak provedla výsev.

Listy vykazovaly podstatné rozdíly v tvarech. Když jsem však v době sucha rostliny zalévala, byly všechny listy, které nově vyrůstaly, jednotné. To byly dvě základní zkušenosti, které jsem musela vzít v úvahu, pokud jsem chtěla proniknout k pozadí výsledků.

Po devíti letech jsem mohla první výsledky zveřejnit. Mezitím jsem věděla: Když jsem půdu zpracovala na hloubku rýče, byly v ní aktivovány kosmické impulsy, které byly přijaty semeny a projevíly se v podobě rostliny. Tyto impulsy vycházely ze souhvězdí zvěrokruhu a byly na Zemi zprostředkovány Měsícem. Měsíc pro svou účinnost využil klasické živly: zemi, vodu, vzduch/světlo a teplo. Jelikož tyto živly mají svůj původ v souhvězdích zvěrokruhu, mohou se při průchodu Měsíce před příslušnými souhvězdími v okamžiku výsevu v rostlině uplatnit různé impulsy.

Během let jsme objevili nové kosmické vlivy. Ty vycházely z oběžnic, tedy z planet, a rovněž ovlivňovaly růst rostlin.

Kromě kosmických impulsů příznivých pro rostlinu ovšem byly také nepříznivé doby výsevů. Jako důsledek se během růstu objevili škůdci nebo rostliny vytvořily semena, která nebyla klíčivá.

Také jsme poznali, že postřiky biodynamickými preparáty podporují růst rostlin jen za příznivých kosmických podmínek; použité v nepříznivých termínech naopak zabrzďovaly růst a snižovaly kvalitu produktů.

Ve Výsevních dnech podle Marie Thunové® tak dáváme doporučení pro výsev, kultivační práce i aplikaci preparátů a sklizeň do souvislosti s příznivými zákonitostmi kosmického okolí Země a můžeme pak počítat s dobrými výnosy a nejlepší výživnou kvalitou rostlin.

Co jsou opozice, trigony nebo konjunkce?

Opozice ☾♂

U geocentrických opozicí stojí pozorovatel na Zemi a v kosmickém okruhu stojí dvě planety proti sobě pod úhlem 180°. Dívají se na sebe, jejich pohled se proniká. Jejich paprsky dopadají na Zemi a podněcují k lepšímu růstu semena, která jsou nyní vysévána. Při pokusech míváme z těchto výsevů obzvlášť vysoké výnosy s nejlepší kvalitou.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿R	♀	♂	♃R	♄R	♅	♆R	♇R
12. ♿				20. ♃R			

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....
- 30 .....
- 31 .....

Červencové shrnutí

Červenec, podobně jako ani červen před ním, nepřinese mnoho nového, neboť planety i v tomto měsíci setrvávají z velké části ve svých souhvězdích. Jen teplý Saturn, který 19. července přechází z chladně zemitého Kozoroha do hřejivého Střelce, dává naději na trochu vyšší teploty. Možná nám i dva světelné trigony darují něco jasu.

Období výsadby: od 1. 7., 0 hod., do 5. 7., 3 hod., a od 19. 7., 15 hod., do 31. 7., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 5. 7., 5 hod., do 19. 7., 13 hod.

Senoseč: v květových dnech

Mouchy ve stáji: Nachytat mouchy na mucholapky a v květových dnech spálit ve stáji. Proškrtnuté termíny vynechat.

Regulace slimáků: Zpopelnit od 20. 7., 19 hod., do 22. 7., 6 hod. V květových dnech brzy zrána postříkat půdu kolem listových rostlin křemenáčkem.

Regulace kobylek: od 18. 7., 16 hod., do 20. 7., 18 hod.

Sklizeň semen květových rostlin: v květových dnech v první polovině měsíce a v ostatních květových dnech

Sklizeň semen listových rostlin: v listových dnech

Sklizeň semen plodových rostlin: od 22. 7., 7 hod., do 24. 7., 17 hod., (proškrtnutý termín vynechat) a v ostatních plodových dnech

Sklizeň semen kořenových rostlin: od 15. 7., 19 hod., do 18. 7., 11 hod., a v ostatních kořenových dnech

Cervenec 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. st	☾	☉ - ♀	světlo	květ do 24 období výsadby	
2. čt	♈ 1		sv/vo	list od 1	
3. pá	♈		voda	list	
4. so	♈ 5	♊6	vo/te	list do 2 --- od 9 plod	→ ↘
5. ne	♈	♊7 ♋4 ♋♋♋	teplo	plod do 4 --- a od 11 konec obd. výsadby 3	
6. po	♊ 10		te/ze	plod do 9, od 10 kořen	D
7. út	♊		země	kořen	→
8. st	♊ 14		ze/sv	kořen do 13, od 14 květ	→ D
9. čt	♊		světlo	květ	→ V
10. pá	♊ 15		sv/vo	květ do 14, od 15 list	
11. so	♊		voda	list	
12. ne	♊	Ag22 △	voda	list do 8, od 9 do 24 květ	
13. po	♊ 19		vo/te	list od 1 do 18, od 19 plod	
14. út	♊	☉♋♋	teplo	plod	
15. st	♊ 19	☉♋♋	te/ze	plod do 18, od 19 kořen	
16. čt	♊		země	kořen	
17. pá	♊		země	kořen	D
18. so	♊ 16	♋15	ze/sv	kořen do 11 ---- od 19 květ	→
19. ne	♊	♋14	světlo	květ začátek obd. výsadby 15	
20. po	♋ 19	☉ - ♋ ♋♋♋ 20	sv/vo	květ do 18, od 19 list	→
21. út	♋	☉♋♋	voda	list	
22. st	♋ 7		vo/te	list do 6, od 7 plod	→ ↘
23. čt	♋		teplo	plod	→ V
24. pá	♋ 18		te/ze	plod do 17 -----	
25. so	♋	Pg7	země	----- od 18 kořen	
26. ne	♋		země	kořen	
27. po	♋ 23		ze/sv	kořen do 22, od 23 květ	→ Z
28. út	♋		světlo	květ	→ Z
29. st	♋ 6		sv/vo	květ do 5, od 6 list	→
30. čt	♋	♋♋♋ △	voda	list do 8, od 9 do 24 květ	
31. pá	♋ 12	♋12	vo/te	list od 1 do 7 -----	→

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

U heliocentrických opozicí by pozorovatel vlastně musel stát na Slunci; jelikož to ale není možné, musíme se pokusit pochopit to v myšlení. Slunce je nyní středem a v jeho okruhu se dvě planety nacházejí pod úhlem 180°. I ony se na sebe dívají. Jejich záření vnímá ovšem i Země a rostlinstvo a rostliny jsou rozhňovány k lepšímu růstu.

Při opozici vždy pozitivně spolupůsobí dvě souhvězdí. Stojí-li přitom jedna planeta před teplem souhvězdím, nachází se druhá před souhvězdím světelným nebo naopak. Pokud jedna z obou planet stojí před vodnatým souhvězdím, nachází se druhá před souhvězdím zemního živlu. V utváření počasí zaznamenáváme tlakovou výši, která pozitivně ovlivňuje i lidi.

Trigon △

U trigonu se jedná o postavení dvou planet pod úhlem 120°. Dvě planety se nacházejí před stejným silovým trigonem, ale před různými souhvězdími, například před Beranem a Lvem. Obě jsou to teplá souhvězdí. Máme proto teplý trigon, který s sebou u rostlin vysetých v tento den přináší vystupňované působení v utváření plodů a semen.

Jestliže se dvě planety nacházejí v trigonu před vodnatými souhvězdími, stupňuje se vodní živel, což s sebou většinou přináší vyšší srážky. Rostliny, které pak sejeme, dávají vyšší výnosy listů než rostliny ze sousedních dní.

Tato trigonová působení mohou pozměnit růst rostlin.

Konjunkce a nakupení konjunkcí ☿

Při konjunkci nebo při nakupení konjunkcí se dvě nebo více planet nachází za sebou směrem do vesmíru. Většinou pak na Zemi na rostlinstvo působí jenom síly té planety, která je Zemi nejbližší. Je-li ve svém silovém působení silnější než siderický Měsíc toho dne, vzniká kosmický nesoulad, který rostliny mate a projevuje se v růstových poruchách. Nepříznivé působení se ještě zesílí, když Měsíc nebo planeta druhou planetu překryje; potom mluvíme o zatmění (☿). Tato doba výsevu zabraňuje pozdějšímu regulárnímu růstu rostliny a poškozuje její regenerační sílu.

Výsevní dny pro stromy a keře v roce 2020

- 27. 07. tis, dub, habr, třešeň, jirovec (kaštan), kaštanovník, smrk, jedle
- 01. 08. olše, modřín, lípa, jilm, jalovec, slíva, švestka
- 03. 08. jasan, cedr, jedle, smrk, líska, lípa, jilm, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
- 26. 08. javor, jabloň, meruňka, bříza, hrušeň, habr, lípa, mirabelka, broskvoň, slíva, akát, tůje, jalovec, vrba, švestka
- 30. 08. do 23 hod.: hrušeň, bříza, lípa, akát, vrba, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
- 02. 09. bříza, hrušeň, lípa, akát, vrba, tůje, jalovec, slíva, švestka, habr
- 11. 09. jasan, smrk, líska, jedle, cedr
- 07. 10. olše, modřín, lípa, jilm
- 31. 10. jasan, cedr, jedle, smrk, líska

U zde uvedených termínů se jedná o doby výsevu, tedy o vložení semen stromů či keřů do země, nikoli o výsadbu již rostoucích rostlin. Data jsou sestavena podle planetárních konstelací, které pro příslušný rostlinný druh dávají příznivé růstové impulzy. Opakovaně jsme konstatovali, že semena planých druhů ovoce pak přinesla plody, které se podobaly plodům šlechtěných odrůd, svým aromatem a sladkostí je však často předčily.

U stromů a keřů, které nejsou uvedeny, nebudou v tomto roce žádné zvláštní termíny pro výsev. V tom případě lze vysévat v příslušném postavení Měsíce před zvěrokruhem podle plodového typu stromu nebo keře.

Termíny pro porážení speciálních dřevin v roce 2020

28. 03. bříza, hrušeň, akát, vrba, javor, jabloň, buk, kaštanovník, ořešák
 17. 05. jasan, smrk, líska, jedle, cedr
 30. 07. olše, modřín, lípa, jilm
 25. 08. olše, modřín, lípa, jilm, bříza, hrušeň, akát, vrba, javor, jabloň, buk, kaštanovník, ořešák
 02. 09. jasan, smrk, líska, jedle, cedr
 09. 09. od 15 hod.: jasan, smrk, líska, jedle, cedr
 11. 10. bříza, hrušeň, modřín, lípa, akát, vrba
 29. 10. bříza, hrušeň, akát, vrba, javor, jabloň, buk, kaštanovník, ořešák
 24. 11. olše, modřín, lípa, jilm
 25. 12. olše, modřín, lípa, jilm, bříza, hrušeň, akát, vrba, javor, jabloň, buk, kaštanovník, ořešák
 28. 12. 13–19 hod. vynechat: jasan, smrk, líska, jedle, cedr

U stromů, které nejsou uvedeny, jsou vhodné listopadové a prosincové květové dny během období výsadby.

Na jižní polokouli využít květové dny za sestupného Měsíce v zimních měsících.

Příprava žitného chleba

Pšenici, ječmen, oves, kukuřici, rýži a proso lze jako hrubou či jemnou mouku dobře péci s kvasnicemi nebo pekařským fermentem, u žita však musíme použít jiné metody. Finští vědci mimochodem zjistili, že rakovinné vlohly v těle mohou zmizet při konzumaci žitného chleba. Podrobný recept na zhotovení žitného chleba lze najít v naší publikaci „Hinweise aus der Konstellationsforschung“ (Pokyny z konstelačního výzkumu), ve Výsevni dnech 2012 (str. 40) a 2015 (str. 11–12). Žito vyžaduje teplotu místnosti +28 °C. Byla jsem velmi překvapena, když můj chléb v horkých dnech roku 2003 prošel od prvního zadělání během čtyř hodin všemi pěti stupni kynutí. To ovšem znamená, že kynutí kvásku je prostě otázkou tepla.

Napadení rostlin houbovými organismy

Úkolem houbových organismů v přírodě je odbourávat odumírající život. Na kulturních rostlinách se objevují, použijeme-li nedostatečně rozložený hnůj nebo nezkompostované zbytky živočišných těl, např. rohovou nebo kostní moučku apod., stejně tak ale i v případě, sklízíme-li osivo za nepříznivých konstelací. Podle Rudolfa Steinera tehdy, „pokud se síly Měsíce stanou na Zemi příliš intenzivní“. Můžeme pak uvařit čaj z přesličky rolní a postříkat jím půdu, na níž rostou napadené rostliny. Tím se úroveň hub vrátí z rostliny do půdy, kam patří.

Ozdravení rostliny můžeme napomoci, postříkáme-li její listy kopřivovým výluhem. Zvýší se asimilace a podnítlí se lepší cirkulace šťáv, následně zmizí i houbové organismy

Příznivá doba pro sběr preparátových rostlin

Květy smetanky lékařské (pampelišky), jejichž květ ještě musí být zavřený, trháme ráno ve světelně-květových dnech.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♂	♀R	♂	♂R	♂R	♂	♂	♂R
18. ♂R	25. ♀	14. ♂				23. ♂R	

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....
- 30 .....

Červnové shrnutí

Planety v tomto měsíci prodlévají z velké části v souhvězdích, v nichž se nacházely již minulý měsíc. Můžeme tedy počítat s trochou světla a rovněž s celkem vyváženým poměrem tepla zprostředkovaného Jupiterem, Uranem a Plutem a zemitého chladu přinášeného Venuší a Saturnem. Od poloviny měsíce snad přinese vodnatý Mars, který přechází do Ryb, také trochu vláhy.

Období výsadby: od 1. 6., 0 hod., do 7. 6., 18 hod., a od 22. 6., 7 hod., do 30. 6., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 7. 6., 20 hod., do 22. 6., 5 hod.

Senoseč: v květových dnech.

Odchov včelích matek: v květových nebo plodových dnech. Vynechat proškrtnuté termíny.

Regulace škodlivého hmyzu, pilouse, mandelinky a roztoče varroa: od 18. 6., 11 hod., do 21. 6., 7 hod.

Mouchy ve stáji: Nachytat mouchy na mucholapky a ve stáji spálit od 11. 6., 6 hod., do 13. 6., 6 hod., a v ostatních květových dnech.

Regulace kobylek: od 21. 6., 8 hod., do 23. 6., 10 hod.

Krtonožky: zpopelnit od 4. 6., 16 hod., do 6. 6., 19 hod.

Červen 2020

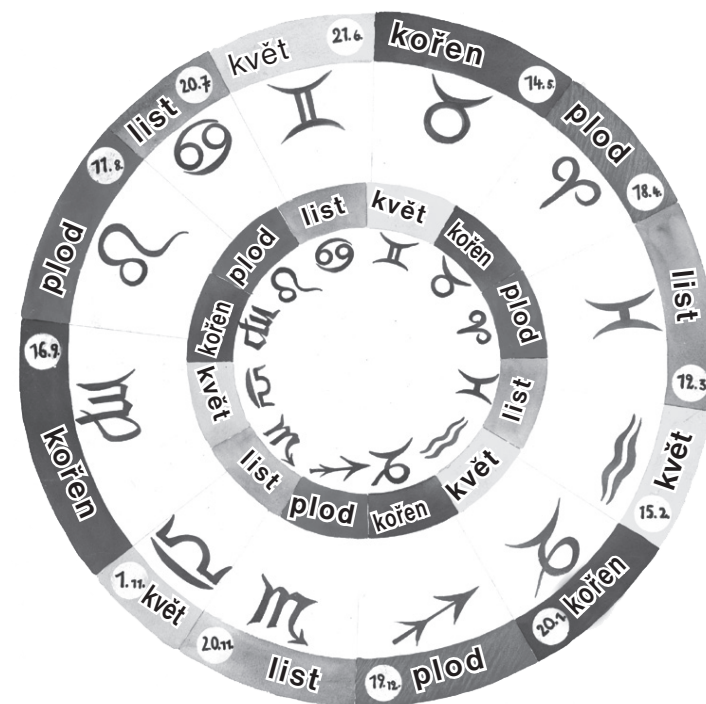
Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. po	♊	☉ - ♊	země	kořen období výsadby	→
2. út	♊		země	kořen do 17 -----	→ ↓
3. st	♋ 10	Pg6	ze/sv	----- květ od 18	→
4. čt	♋ 16		sv/vo	květ do 15, od 16 list	→ ↓
5. pá	♋	♌21 ♋♊☉	voda	list do 12 -----	
6. so	♌ 20	♌20	vo/te	list 0–17 -----	→
7. ne	♌	♍19	teplo	plod od 0 konec obd. výsadby 18	→
8. po	♌		teplo	plod do 24	→ V
9. út	♍ 1		země	kořen od 1	
10. st	♍		země	kořen	→ V
11. čt	♍ 6		ze/sv	kořen do 5, od 6 do 20 květ ----	→ Z
12. pá	♍	♍♌	světlo	-----	
13. so	♎ 7		sv/vo	----- list od 10	→
14. ne	♎		voda	list do 17, od 18 květ	→ ↓
15. po	♎	Ag3	voda	květ do 6, od 7 list	→
16. út	♏ 11		vo/te	list do 10, od 11 plod	
17. st	♏		teplo	plod	
18. čt	♏ 11		te/ze	plod do 10, od 11 kořen	D
19. pá	♏	♀♋	země	kořen do 8 --- a od 14	→ ↓
20. so	♏	☉ - ♏	země	kořen	
21. ne	♏ 8	♏7 ♋9 ♋☉	ze/sv	kořen do 3 ----- od 13 květ	
22. po	♏	♏6	světlo	květ začátek obd. výsadby 7	
23. út	♏ 11		sv/vo	květ do 10, od 11 list	
24. st	♏	sv. Jan	voda	list do 24	
25. čt	♏ 1		teplo	plod od 1	
26. pá	♏		teplo	plod	
27. so	♏ 12		te/ze	plod do 11, od 12 kořen	
28. ne	♏		země	kořen	→
29. po	♏		země	kořen do 18 -----	
30. út	♏ 17	Pg5	ze/sv	----- květ od 18	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Zvěrokruh

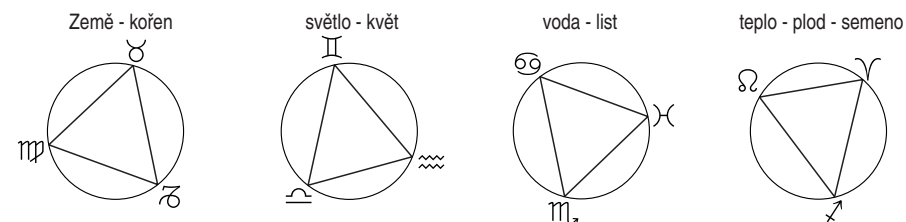
Na vnějším kruhu tohoto obrázku jsou znázorněny úhlové velikosti souhvězdí viditelných na nebi, včetně příslušných přechodů Slunce před následující souhvězdí. Přechody zčásti kolísají o jeden den, což je způsobeno vložením dne v přestupných letech. Vnitřní kruh je rozdělen postaru po 30° na dvanáct stejných úseků podle astrologie (znamení zvěrokruhu – pozn. překl.).

Zvěrokruh je souhvězdími tvořený pás, před nímž prochází dráha Měsíce a všech oběžnic. Při průchodu jsou podněcovány síly, které na Zemi vykazují určité působení.

Trigony

Při postavení 120° hovoříme o trigonech. Zhruba každých devět dní přichází Měsíc před stejný trigon sil; okopávkou, plečkováním nebo postřikem křemenáčkem, které provádíme v trigonálním rytmu, pak nově podníme impuls výsevního dne.

Siderický Měsíc

Při svém 27-denním oběhu Země prochází Měsíc dvanácti regiony zvěrokruhu a zprostředkovává Zemi síly, které zde promlouvají skrze čtyři klasické živly. V rostlině způsobují plození ve čtyřech rozličných oblastech, rozličných orgánech. Okamžikem výsevu, kultivačních prací a sklizně můžeme podpořit růst a zdraví rostliny.

Podobně působí tyto síly ve včelstvu. Včelstvo se v úlu navenek uzavře, když jej utěšný tmel. Jakmile včelí příbytek otevřeme, abychom provedli ošetření, zavládné mezi včelami jistý zmatek. Do tohoto neklidu může působit nový kosmický impuls, který je pak pro včely určující až do příštího zásahu.

Shrňme si nyní zákonitosti, jež vyplynuly z našich pokusů s rostlinami, z péče o včely a z pozorování počasí, do jednoho schématu.

Souhvězdí	Značka	Živel	Počasí	Rostlina	Včelstvo
Ryby	♈	voda	vlhké	list	tvorba medu
Beran	♉	teplo	teplé	plod	snůška nektaru
Býk	♊	země	chladné	kořen	stavba pláství
Blíženci	♊	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu
Rak	♋	voda	vlhké	list	tvorba medu
Lev	♌	teplo	teplé	plod/semeno	snůška nektaru
Panna	♍	země	chladné	kořen	stavba pláství
Váhy	♎	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu
Štír	♏	voda	vlhké	list	tvorba medu
Střelec	♐	teplo	teplé	plod	snůška nektaru
Kozoroh	♑	země	chladné	kořen	stavba pláství
Vodnář	♒	světlo	vzdušné světlé	květ	snůška pylu

Doba trvání jednotlivých impulsů kolísá mezi dvěma a čtyřmi dny. Toto pravidlo má však své výjimky. Tak mohou například planetární opozice vtisknout jednotlivým dnům pozměněné impulsy nebo může být trigonálním postavením aktivován jiný živel, než jaký zprostředkuje v tento den Měsíc. Také dny, kdy Měsíc protíná při svém vzestupu či sestupu ekliptiku (Ω Υ), přinášejí většinou negativní působení, které může být ještě vystupňováno, setkají-li se dva vesmírní poutníci na průsečících svých drah, nazývaných uzly. Tehdy dochází k zatmění a zakrytí, přičemž Zemi blízká kosmická tělesa (oběžnice) přerušují nebo pozměňují působení oběžnic Zemi vzdálených. Tato časová období nejsou vhodná pro výsev ani pro sklizeň.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
9.☿	13.♂R	8.♆	14.♃R	11.♄R			
28.♅							

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....
- 30 .....
- 31 .....

Květnové shrnutí

Také květen začne poněkud chladněji, dokud Mars nepřejde ze studeného Kozoroha do světelného souhvězdí Vodnáře. Stejně tak Merkur přinese z Blíženců na konci měsíce o něco více světla. Jestli se Jupiter v teplém Střelci dokáže prosadit proti Venuši v chladném Býku, to se teprve ukáže, i vzhledem k tomu, že mu to nijak neusnadní tři zemité trigony.

Období výsadby: od 1. 5., 0 hod., do 11. 5., 8 hod., a od 25. 5., 24 hod., do 31. 5., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 11. 5., 10 hod., do 25. 5., 22 hod.

Konzumní brambory: sázet v kořenových dnech

Sadbové brambory na rok 2021: od 20. 5., 4 hod., do 22. 5., 1 hod.

Senoseč: od 14. 5., 21 hod., do 16. 5., 22 hod.,
a v ostatních květových dnech

Přelarvování při **odchovu včelí matky**: od 25. 5., 1 hod., do 27. 5., 4 hod., a v ostatních květových dnech

Regulace nočních motýlů: od 16. 5., 23 hod.,
do 20. 5., 3 hod.

Mouchy ve stáji: nachytat na mucholapky a v květových dnech spálit ve stáji

Krtonožky: zpopelnit od 8. 5., 6 hod., do 10. 5., 9 hod.

Regulace škodlivého hmyzu, pilouse, mandelinky a roztoče varroa: od 22. 5., 4 hod., do 24. 5., 24 hod.

Květen 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. pá	♈ 13	☉ - ♀	vo/te	list do 12, od 13 plod období výsadby	
2. so	♈		teplo	plod	
3. ne	♏ 20		te/ze	plod do 19, od 20 kořen	
4. po	♏	☉ ♀	země	kořen do 14 -----	→ Z
5. út	♏	♀ ♈	země	-----	
6. st	♏	Pg5	země	----- kořen 18–24	D
7. čt	♏ 1	♌ 13	světlo	květ od 1	→
8. pá	♏ 6		sv/vo	květ do 5, od 6 list	
9. so	♏		voda	list	
10. ne	♏ 10	♏ 11	vo/te	list do 5 ----- od 15 plod	
11. po	♏	♏ 9	teplo	plod konec obd. výsadby 8	→
12. út	♏ 16	♏	te/ze	plod do 10, od 11 kořen (15–20 zvl. příznivý)	
13. st	♏		země	kořen	→ D
14. čt	♏ 21	☉ - ♀	ze/sv	kořen do 20, od 21 květ	→ V
15. pá	♏		světlo	květ	
16. so	♏ 23		sv/vo	květ do 22, od 23 list	→ V
17. ne	♏		voda	list do 24	→
18. po	♏	Ag10	voda	1–13 květ, od 14 list	→ ↓
19. út	♏		voda	list	
20. st	♏ 4		vo/te	list do 3, od 4 plod	→ Z
21. čt	♏	Nanebevstoupení	teplo	plod	D
22. pá	♏ 4	♏ 20	te/ze	plod do 1, od 2 kořen (4–17 zvl. příznivý)	→ Z
23. so	♏		země	kořen	D
24. ne	♏	♏ 24	země	kořen do 19 -----	→ ↓
25. po	♏ 1	♏ 23	ze/sv	---- květ od 4 začátek obd. výsadby 24	→ V
26. út	♏		světlo	květ	
27. st	♏ 5		sv/vo	květ do 4, od 5 list	→ V
28. čt	♏ 18		vo/te	list do 17, od 18 plod	
29. pá	♏		teplo	plod	→
30. so	♏		teplo	plod	→ V
31. ne	♏ 6	sv. Duch	te/ze	plod do 5, od 6 kořen	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Rozdělení rostlin pro výsevy a sklizeň

Kulturní rostliny nazýváme plodinami, neboť přetvářejí jednotlivé orgány v jistý druh plodu. Podle zkušenosti z naší pokusné činnosti je můžeme rozdělit na čtyři skupiny.

Kořenové plodiny (za kořenových dní): Tvorbu plodu ve sféře kořenu nalézáme u ředkvičky, ředkve, tuřínu, cukrovky, červené řepy, celeru, mrkve, černého kořene apod. Zařadit sem můžeme i brambory a cibuli. Tyto dny přináší dobré výnosy a výbornou skladovatelnost sklizených produktů.

Listové plodiny (za listových dní): K tvorbě plodu ve sféře listů dochází u salátů, špenátu, polníčku, šterbáku, kadeřavé petrželky, u listových bylin a píce. Chřest prospívá nejlépe při výsadbě a kultivaci v listových dnech. Listové dny jsou příznivé pro výsevy a kultivaci těchto rostlin, ne však pro sklizeň produktů, jež chceme skladovat, a čajových bylin. Pro tyto účely, jakož i pro sklizeň zelí na kvašení lze doporučit dny květové a plodové.

Květové rostliny (za květových dní): Tyto dny jsou příznivé pro výsev a kultivaci všech květových rostlin, také ovšem pro okopávku (plečkování, vláčení) a postřik křemenáčkem u olejnin, jako je len, řepka, slunečnice atd. Nařežeme-li květiny do vázy v květový den, je jejich vůně intenzivnější, zůstanou dlouho svěží a rostliny, které jsme ořezali, hojně obrazí. Slaměnky sklizené v těchto dnech si podrží plnou zářivost barev, za jiných dní sklizně záhy vyblednou. Olejny sklízíme nejraději v květových dnech. Také brokolice se rozhodla pro květové dny.

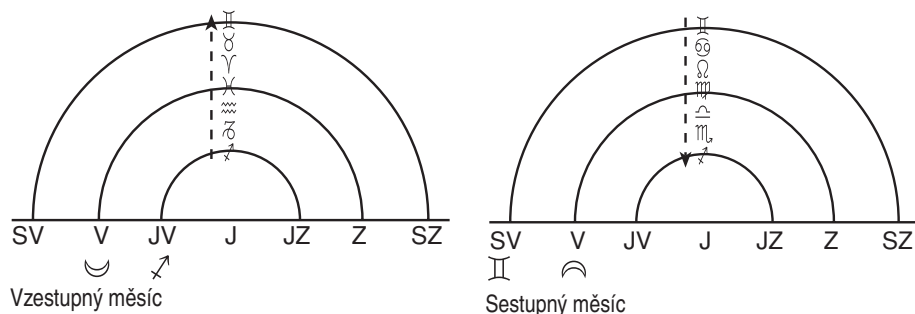
Plodové rostliny (v plodových dnech): Do této kategorie patří všechny rostliny, které plodí ve sféře semen, jako např. fazole, hrách, čočka, sója, kukuřice, rajčata, okurky, tykev, cukety apod., jakož i jarní a ozimé obiloviny. Výsev olejnin v tyto dny dává nejvyšší výnosy semen, největší výtěžnost oleje jsme pak docílili při kultivačních pracích za květových dní. Pro pěstování osiv jsou mimořádně příznivé lví dny. Plodové rostliny sklízíme nejraději v plodových dnech, které podporují skladovatelnost a regenerační sílu. Při sklizni ovoce ke skladování volíme navíc ještě dobu vzestupného Měsíce.

Nepříznivé období

Nepříznivé období, vyvolaná zatmění, uzlovými postaveními Měsíce nebo planet či jinými negativně působícími konstelacemi, jsou v kalendáři vynechána (proškrtnuta). Jsme-li z nedostatku času nuceni vysévat v nepříznivém dni, můžeme zvolit příznivé dny ke kultivačním pracím, a tím dosáhnout značného zlepšení.

Vzestupný Měsíc

Jakmile se Měsíc dostane do nejnižšího postavení své dráhy před souhvězdím Střelce, stává se vzestupným. Denně opisuje po obloze poněkud větší oblouk. Místo jeho východu se posouvá směrem k severovýchodu a místo západu k severozápadu. Nezaměňovat s přibývajícím Měsícem! Během vzestupného Měsíce je intenzivnější výstup šťáv v rostlinách. Horní části rostlin jsou plny šťáv a sil. Tato doba je příznivá pro řez roubů a řízků, i zde můžeme žádaný efekt vystupňovat, využijeme-li u plodových rostlin navíc i plodové dny tohoto období, u květových rostlin pak dny květové. Totéž platí i pro vlastní roubování. Ovoce sklizené v tomto období zůstane ve skladu dlouho svěží a šťavnaté. Tato doba je vhodná i pro řez vánočních stromků, které si pak dlouho podrží jehličí, jejich vůně je nejpříjemnější, uřežeme-li je v květový den. Jakmile Měsíc dorazí do nejvyššího postavení své čtyřtýdenní dráhy před souhvězdím Blíženců, stane se sestupným. Jeho oblouky na jižní obloze jsou den za dnem menší, místo východu se posouvá na jihovýchod, místo západu na jihozápad. Na jižní polokouli jsou tyto poměry opačné.

Sestupný Měsíc

Pod pojmem „výsev“ rozumíme okamžik, kdy vkládáme semena do půdy. Jestliže naproti tomu přenášíme rostliny z jednoho stanoviště na druhé, hovoříme o přesazování. To se týká vysazování sadby z chráněného výsevního záhonu na pole, ale i toho, když zahradník přesazuje – někdy dokonce opakovaně – mladé rostlinky, aby posílili vývin jejich kořenů, stejně jako vysazování ovocných stromů a keřův či přesazování do květináčů. Zde volíme období sestupujícího Měsíce, což bychom neměli zaměňovat se světelnou fází ubývajícího Měsíce. Během období výsadby rostliny dobře koření a rychle se propojují se svým novým stanovištěm. Tento impuls můžeme u jednotlivých rostlinných druhů ještě vystupňovat, když během období výsadby zvolíme pro listové rostliny odpovídající listové dny (Rak či Štír), pro kořenové plodiny, jako je celer, kořenové dny (Panna), pro okurky nebo rajčata plodové dny (Lev). Takže kromě zakořeňovacího impulsu dosáhneme i podpory příslušného typu plodení. Výstup šťáv v rostlinách je v tomto časovém období nepatrný, proto je lze doporučit k řezu stromů a keřů, porážení užitkového dřeva, jakož i ke hnojení luk, pastvin a ovocných sadů.

Ke kalendáři

Velmi často dostáváme dotazy, ze kterých vyplývá, že naši čtenáři mají potíže s různými značkami na stránkách jednotlivých měsíců. Ve většině případů se tyto dotazy týkají čísel. Přitom se téměř vždy jedná o hodiny dne. Pročtěte si, prosím, důkladně celou kapitolu „Ke kalendáři“. Najdete zde odpověď na podobné otázky. Mnohokrát děkujeme!

Vedle data a dne v týdnu je uvedeno souhvězdí, jímž Měsíc v tento den prochází, následuje hodina, kdy do daného souhvězdí vstupuje. Zůstává zde tak dlouho, dokud nenásleduje značka nového souhvězdí. V následujícím sloupci jsou uvedeny konstelace, které mají význam pro růst rostlin. Další sloupec je určen především pro včelaře. Stojí zde, který živel je dnes Měsícem (☾) zprostředkován. Tepelné působení při sklonu k bouřkám není uvedeno pod živlem, nýbrž je vyznačeno značkou ♄. V dalším sloupci uvádíme rostlinný orgán, který je podporován výsevem a kultivačními pracemi v tomto dni. Na pravém okraji jsou zmíněny přírodní jevy i očekávané počasí, které naruší nebo přeruší základní ráz počasí tohoto období.

Jsou-li během jednoho dne uvedeny různé živly, které neodpovídají postavení Měsíce, nejedná se o chybu tisku, nýbrž o jiné kosmické konstelace, které překryjí a pozmění impuls zprostředkovaný Měsícem, a upřednostní tak jiný rostlinný orgán.

Časové údaje uvádíme podle středoevropského času (SEČ) a v jiných částech Země musí být přepočítány na místní čas. „LETNÍ ČAS“ je ve Výsevních dnech zohledněn. Připočítávat jednu hodinu v době platnosti letního času není již nutné.

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
5. ♾							25. ♾
27. ♾							

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....
- 30 .....

Dubnové shrnutí

Na to, že duben bývá velmi proměnlivým měsícem, se v chodu planet ukazuje velmi statický obraz. Merkur přejde do Ryb a nakonec do Berana, ostatní planety však setrvávají ve svých souhvězdích. Můžeme tedy počítat s tím, že duben zůstane poněkud chladnější.

Období výsadby: od 1. 4., 12 hod., do 13. 4., 22 hod., a od 28. 4., 19 hod., do 30. 4., 24 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 16. 4., 2 hod., do 28. 4., 17 hod.

Půdní teplo nastupuje 27. 4., 19 hod.

Biodynamici mohou od **27. 4., 19 hod.**, vyjmout preparáty ze země. Vynechat proškrtnuté termíny. Upřednostnit květové a plodové dny.

Roubování: ovocné dřeviny v plodových dnech mimo období výsadby
Dřeviny pěstované za účelem květů v květových dnech mimo období výsadby.

Regulace slimáků: od 2. 4., 17 hod., do 4. 4., 4 hod., a od 29. 4., 23 hod., do 30. 4., 24 hod.

Regulace zavíječů a molů: od 19. 4., 17 hod.,
do 22. 4., 20 hod.

Duben 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. st	♊	☉ - ♋ 11	světlo	květ začátek obd. výsadby 12	→ D
2. čt	♊ 17		sv/vo	květ do 16, od 17 list	D
3. pá	♊		voda	list	
4. so	♊ 5	♊	vo/te	list do 4, 12–22 kořen, od 23 plod	↘ D →
5. ne	♊		teplo	plod	D
6. po	♊ 14		te/ze	plod do 13, od 14 kořen	→ Z
7. út	♊	Pg20	země	kořen do 8 -----	→ ↘
8. st	♊	♊5	země	----- kořen od 10	
9. čt	♊ 14		ze/sv	kořen do 13, 14–24 květ	→
10. pá	♊ 17	Velký pátek	sv/vo	-----	
11. so	♊	Bílá sobota	voda	-----	→ ↘
12. ne	♊	Velikonoce	voda	list od východu slunce do 24	
13. po	♊ 1	♊5 ♊23	vo/te	---- plod od 8 konec obd. výsadby 22	
14. út	♊		teplo	plod	→ V
15. st	♊ 8		te/ze	plod do 7, od 8 kořen	→ Z D V
16. čt	♊		země	kořen	D
17. pá	♊ 14		ze/sv	kořen do 13, od 14 květ	→
18. so	♊		světlo	květ	→ ↘
19. ne	♊ 17	☉ - ♋	sv/vo	květ do 16, od 17 list	→ D Z
20. po	♊	Ag21	voda	list do 13, 14–24 květ	
21. út	♊		voda	list od 1	→
22. st	♊ 21		vo/te	list do 20, od 21 plod	
23. čt	♊	♊5	teplo	plod	
24. pá	♊ 21		te/ze	plod do 20, od 21 kořen	→ Z
25. so	♊		země	kořen	→ Z V
26. ne	♊		země	kořen	→
27. po	♊ 19	♊20	ze/sv	kořen do 16 -----	
28. út	♊	♊18	světlo	květ od 0 začátek obd. výsadby 19	→ D
29. st	♊ 23		sv/vo	květ do 22, od 23 list	→
30. čt	♊		voda	list	→ Z V

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Astronomické značky

☿	Země	♂	úplněk	Podmínky pro meteorologické jevy či nepříznivé situace v dopravě jsou v kalendáři vyznačeny těmito symboly:	
♀	Venuše	♂	novoluní		
☿	Merkur	♂	sestupný uzel	→	sklon k vichřicím
♂	Mars	♂	vzestupný uzel	↘	sklon k bouřkám
♂	Jupiter	♂	nejvyšší postavení – Měsíc bude sestupovat, začátek období výsadby	Z	možnost zemětřesení
♂	Saturn	♂	nejnižší postavení – Měsíc bude stoupat, konec období výsadby	V	sklon k vulkanické činnosti
♂	Uran	Pg	přízemí (perigeum)	D	kritický den v dopravě
♂	Neptun	Ag	odzemí (apogeum)		
♂	Pluto	♂	zatmění		
☉	Slunce	♂	zatmění		
♂	opozice	♂	trigon		
♂	konjunkce	v období výsadby jsou dny v kalendáři vyznačeny tučným písmem			

♋	Ryby	♊	Blíženci	♏	Panna	♏	Střelec
♈	Beran	♋	Rak	♎	Váhy	♏	Kozoroh
♉	Býk	♊	Lev	♏	Štír	♏	Vodnář

Leden 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. st	☾ 13	☉ - ♈	sv/vo	květ do 12, 13–18 list, od 19 květ	↓
2. čt	☾	Ag3	voda	květ do 6, od 7 list	
3. pá	☾		voda	list	
4. so	☾ 17		vo/te	list do 16, od 17 plod	
5. ne	☾		teplo	plod	D ↗
6. po	♊ 16		te/ze	plod do 15, od 16 kořen	
7. út	♊		země	kořen	↗
8. st	♊		země	kořen	
9. čt	♊ 9		ze/sv	kořen do 8, 9–21 květ ----	
10. pá	♊	☾ 7 ☉ 1 ☽ 21	světlo	-- květ 5–17 a od 23 zač. obd. výs. 8 ☽ ● ↗	↗
11. so	☾ 10		sv/vo	květ do 9, od 10 list	↗
12. ne	☾ 21		vo/te	list do 20, od 21 plod	↗
13. po	☾	Pg23 ☉ ● ☽	teplo	plod do 9 -----	
14. út	☾		teplo	----- plod od 11	
15. st	♊ 7		te/ze	plod do 6, od 7 kořen	↗
16. čt	♊		země	kořen	↗
17. pá	♊		země	kořen	↗ Z
18. so	♊ 12		ze/sv	kořen do 11, od 12 květ	↗ ↓
19. ne	♊ 20	☉ - ♏	sv/vo	květ do 19, od 20 list	
20. po	♊		voda	list	↗ V
21. út	♊		voda	list	↗
22. st	♊ 4	☉ 22	vo/te	list do 3, 4–19 plod ----	↗ Z
23. čt	♊	☉ 5 ☽ 24	teplo	---- plod od 7 konec obd. výsadby 4	↗ Z ↓
24. pá	♊ 12	☉ 23	te/ze	plod do 11, od 12 kořen	
25. so	♊		země	kořen	
26. ne	☾ 19		ze/sv	kořen do 18, od 19 květ	
27. po	☾		světlo	květ	↗
28. út	☾ 20		sv/vo	květ do 19, od 20 list	↗ D Z ↓
29. st	☾	Ag23	voda	list do 13, od 14 květ	↗ ↓
30. čt	☾		voda	květ do 2, od 3 list	
31. pá	☾		vo/te	list do 8 -----	↗ Z

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
10. ☿	4. ♀	29. ♂		7. ♄			
	28. ♀						

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....
- 30 .....
- 31 .....

Březnové shrnutí

Merkur zůstává celý měsíc ve Vodnáři a obdarovává nás světlem, jedinou oporou mu v tom je Neptun, rovněž ve Vodnáři. Teplo ze začátku roku v březnu poněkud poleví, když Saturn 7. března a Mars 29. března přejdou z teplého Střelce do zemitého a chladnějšího Kozoroha. Také Venuše přejde na začátku měsíce nejprve do teplého Berana a na konci měsíce pak do chladnějšího Býka.

Období výsadby: od 5. 3., 4 hod., do 17. 3., 14 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 3., 0 hod., do 5. 3., 2 hod., a od 17. 3., 16 hod., do 31. 3., 24 hod.

Výsadba vrbových řízků: pro snůšku pylu: od 5. 3., 4 hod., do 6. 3., 6 hod.;
pro snůšku medu: od 7. 3., 18 hod., do 9. 3., 19 hod. Proškrtnuté termíny vynechat.

Regulace slimáků: od 6. 3., 7 hod., do 7. 3., 17 hod.

Řezání roubů: mimo období výsadby. Dbejte na plodový typ. Proškrtnuté termíny vynechat.

Pro biodynamiky: V březnu nebo dubnu v květových dnech ráno **natrhat květy pampelišky**. Květy ještě nemají být uprostřed otevřené.

Sušíme je na papíru nebo na stojanech na stinném místě, nikdy na přímém slunci.

Pro biodynamiky, zhotovení rostlinných preparátů: 4. 3., 0 až 18 hod., uřezat břízu, naplnit řebříčkem a zavěsit.

Březen 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. ne	♊ 8	♊ - ♋	te/ze	plod do 7, od 8 kořen	
2. po	♊		země	kořen	
3. út	♊		země	kořen	→ V
4. st	♊ 5	♊ 16	ze/sv	kořen do 5, květ 5–11 a od 20	
5. čt	♊	♋ 3	světlo	květ začátek obd. výsadby 4	→
6. pá	♋ 7		sv/vo	květ do 6, od 7 list	
7. so	♋ 18		vo/te	list do 17, od 18 plod	→
8. ne	♋		teplo	plod	→ Z
9. po	♋	♌ 19	teplo	plod do 19 -----	→ ↓
10. út	♌ 2	Pg8	te/ze	----- kořen od 21	
11. st	♌	♌ - ♍	země	kořen	
12. čt	♌		země	kořen	
13. pá	♍ 3		ze/sv	kořen do 2, od 3 květ	
14. so	♍ 9		sv/vo	květ do 8, od 9 list	
15. ne	♍		voda	list do 20 -----	
16. po	♍ 15	♎ 15	vo/te	-----	D
17. út	♎	♎ 2	teplo	--- plod od 10 konec obd. výsadby 14	→ V
18. st	♎	♏ 1	teplo	plod do 8 a 14–24	→ ↓
19. čt	♏ 1		te/ze	kořen od 1	
20. pá	♏		země	kořen	
21. so	♏ 7		ze/sv	kořen do 6, od 7 květ	
22. ne	♏		světlo	květ	
23. po	♏ 10		sv/vo	květ do 9, od 10 list	
24. út	♏	♐ 11 Ag17	voda	list do 7, 8–20 květ, od 21 list	→
25. st	♏		voda	list	D
26. čt	♏ 14		vo/te	list do 13, od 14 plod	→ D
27. pá	♏		teplo	plod	→ V
28. so	♏ 15		te/ze	plod do 14, od 15 kořen	
29. ne	♏		země	kořen	
30. po	♏		země	kořen	
31. út	♏ 14	♐ 19	ze/sv	kořen do 13 ----- květ od 23	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
♿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
16.♌	11.♋				11.♎		
	31.♏						

(R = retrográdní, vratný)

Poznámky

1	.....
2	.....
3	.....
4	.....
5	.....
6	.....
7	.....
8	.....
9	.....
10	.....
11	.....
12	.....
13	.....
14	.....
15	.....
16	.....
17	.....
18	.....
19	.....
20	.....
21	.....
22	.....
23	.....
24	.....
25	.....
26	.....
27	.....
28	.....
29	.....
30	.....
31	.....

Lednové shrnutí

Začátek roku by měl být letos opravdu teplý. Všechny tři teple působící planety Saturn, Merkur a Pluto se nacházejí ve Střelci a jsou navíc podporovány Jupiterem, který se rovněž zdržuje ve Střelci. Od poloviny měsíce, kdy Merkur 16. ledna přechází do Kozoroha, by se opět mohlo poněkud ochladit. Mars, který je celý Měsíc ve Štíru, snad přinese trochu deště.

Období výsadby: od 10. 1., 8 hod., do 23. 1., 4 hod.

Tato doba je vhodná i pro **řez stromů, keřů a vinné révy**, u plodových rostlin přitom dáváme přednost květovým a plodovým dnům.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 1., 0 hod., do 10. 1., 6 hod., a od 23. 1., 6 hod., do 31. 1., 24 hod.

Regulace slimáků na jižní polokouli: od 11. 1., 10 hod., do 12. 1., 20 hod.

Termín pro **zpopelnění kožek** pernatých a srstnatých zvířat s červenou krví: viz str. 55.

Únor 2020

Datum	☾ před souhv.	konstelace	živel	impuls ☾ nebo planet rostlinám	tendence
1. so	☾ 1	♈♉ ☉ - ☿	teplo	-----	
2. ne	☾		teplo	plod od 8 do 24	→
3. po	♈ 1		země	kořen od 1	→ V
4. út	♈		země	kořen	→ D
5. st	♈ 20		ze/sv	kořen do 19, od 20 květ	→ ↓
6. čt	♈	♏10 ♎17	světlo	květ do 5 ----- začátek obd. výsadby 18	
7. pá	♏ 20	♏♏	sv/vo	-----	D
8. so	♏		voda	list od 3	
9. ne	♏ 7	♏ 9	vo/te	list do 6, od 7 plod	→ V
10. po	♏	Pg22	teplo	plod do 9 -----	D
11. út	♏ 15		te/ze	---- plod 11–14, kořen 15–21	→
12. st	♏		země	-----	→ D
13. čt	♏	♏♏	země	-----	
14. pá	♏ 18		ze/sv	-----	
15. so	♏	♏♏	světlo	----- květ 20–24	D
16. ne	♏ 1	☉ - ♏	voda	list od 1	
17. po	♏		voda	list	D
18. út	♏ 10	♏♏	vo/te	list do 9 ----- 15–20 plod	
19. st	♏	♏1 ♏10	teplo	---- plod od 4 konec obd. výs. 9	→ V
20. čt	♏ 17	♏♏	te/ze	plod do 13 ----- a od 20	
21. pá	♏	♏	země	plod do 17, od 18 kořen	
22. so	♏		země	kořen do 24	→
23. ne	♏ 1	♏17	ze/sv	květ od 1	→ V
24. po	♏		světlo	květ do 15 -----	
25. út	♏ 3		sv/vo	-----	D
26. st	♏	Ag13 ♏♏	voda	----- od 16 list	→
27. čt	♏		voda	list	
28. pá	☾ 8		vo/te	list do 7, od 8 plod	→ Z V
29. so	☾		teplo	plod	

Zvěrokruhové symboly se vztahují k viditelným astronomickým souhvězdím, nikoli k astrologickým znamením (viz str. 27).

Merkur	Venuše	Mars	Jupiter	Saturn	Uran	Neptun	Pluto
☿	♀	♂	♃	♄	♅	♆	♇
1. ♏		14. ♏					
17. ♏R							

Poznámky

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....
- 4 .....
- 5 .....
- 6 .....
- 7 .....
- 8 .....
- 9 .....
- 10 .....
- 11 .....
- 12 .....
- 13 .....
- 14 .....
- 15 .....
- 16 .....
- 17 .....
- 18 .....
- 19 .....
- 20 .....
- 21 .....
- 22 .....
- 23 .....
- 24 .....
- 25 .....
- 26 .....
- 27 .....
- 28 .....
- 29 .....

Únorové shrnutí

Také únor s Jupiterem, Saturnem, Plutem a od 14. února také Marsem ve Střelci zůstane teplý. Merkur, který již na začátku měsíce přechází z Kozoroha do Vodnáře, přinese spolu s Neptunem ještě trochu světla.

Období výsadby: od 6. 2., 18 hod., do 19. 2., 9 hod.

Období výsadby na jižní polokouli: od 1. 2., 0 hod., do 6. 2., 16 hod., a od 19. 2., 11 hod., do 29. 2., 24 hod.

V období výsadby lze provádět řez **vinné révy, ovocných stromů a křovin**. Nejpříznivější jsou k tomu květové a plodové dny. **Proškrtnuté termíny vynechat.**

Řez **vrbových řízků na živé ploty**: v květových dnech mimo období výsadby. V teplých polohách v období výsadby, abychom zabránili příliš silnému toku mízy.

Regulace slimáků na jižní polokouli: od 7. 2., 20 hod., do 9. 2., 6 hod.